

DARBININKAS

Vol. LVII Nr. 14

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Pentadienis - Friday, Kovas - March 24, 1972

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

MOKYKLŲ DESEGREGACIJA SUKA NAUJA KRYPTIMI NIXONAS PRAŠO UŽDRAUSTI VAIKŲ TAMPYMĄ

Amerikos mokyklų rasinės segregacijos procesas pereitį savaitę perėjo į trečią periodą, kai prezidentas Nixonas įteikė kongresui eilę įstatymų projektų, siekiančių pažaboti ikšiol vartojamus desegregacijos metodus, būtent, vaikų vežiojimą iš vieno miesto galo kitan, kad tik mokykloje būtų abiejų rasių pusiausvyra.

Pirmąją stadiją pradėjo istorinis Vyr. Teismo nutarimas, kad iki tol buvusi rasiškai dviguba mokyklų sistema — viena baltiesiems, kita negrams — yra priešinga konstitucijai. Tada prasidėjo ginčai dėl to sprendimo įvykdymo: kokių procentų rases sumaišyti, kaip tai padaryti ir kada maišymo procesą baigti.

Pirmasis klausimas ikšiol nėra gavęs jokio atsakymo, teismas jau yra pasakęs, kad segregaciją reikia tuojau baigti kaip kas išmano, neišskiriant nė vaikų vežiojimo, jeigu be to negalima apseiti. Tai buvo antroji to klausimo tvarkymo studija.

"Busing" (vartoju tą žodį dėl trumpumo) sukėlė krašte didelį susierzinimą. Vietomis buvo ir smurtinių veiksmų. Nedaug, tur būt, tėra tokių, kurie būtų prieš gerų mokyklų ir mokytojų davimą negrų vaikams, bet milžiniška gyventojų dauguma yra prieš "using" rasinės pusiausvyros mokyklose sudarymo tikslu. Taigi ginčas kilo ne dėl principo, bet dėl tikslo pasiekimo metodo. Taip atsirado visuotinis šaukšmas: visų rasių vaikams vienuodai geros mokyklės, bet draustinas vaikų vežiojimas siekiant

sudaryti visose mokyklose rasinę pusiausvyrą.

Seniai žinoma, kad prezidentas Nixonas yra prieš "busing", bet ilgai jo parinkti žmonės planavo, kaip atsakyti to nelemto proceso ir pasukti ta kryptimi, kur link kreipia gyventojų daugumos balsas.

Pereitą savaitę Floridoje įvykdytas gyventojų atsiklausimas tuo reikalu davė tokius rezultatus: už "busing" uždraudimą balsavo 74 proc., už abiem rasėm lygiai geras mokyklas 79 proc., už maldos leidimą mokyklose 79 proc.

Tai buvo valanda prez. Nixonui pradėti veikti. Užot pasirin-

kęs tam reikalui tvarkyti konstitucijos pakeitimą, prezidentas paprašė kongresą šitaip tą reikalą sutvarkyti: įpareigoti federacinius teismus susilaikyti nuo sprendimų "busing" reikalu iki 1973 liepos 1 arba tol, kol kongresas nustatys tuo reikalu visiems vienodus naujus standartus. Antras kongreso uždavinys turėtų būti nurodyti priemones dėl vienodų mokymosi sąlygų suteikimo abiejų rasių mokiniams. Ir trečias uždavinys — paskirti pinigų negrų mokykloms (kur negrų vaikų dauguma) mokymo sąlygoms gerinti.

Šita laikina priemonė dar niekas neišspręsta, bet jau daroma

naujos krypties pradžia. Manoma, kad kongresas patenkins prezidento prašymą, tik nežinia kaip greit ir kokias savo pataisas padarys. Nemanoma, kad bus panaikinta segregacija ten, kur jau ji pravesta. Gi pravesta tik ten, kur buvo palankios sąlygos, todėl niekas neprotestavo. Taip buvo ten, kur nereikėjo masinio vaikų tampymo tolimomis distancijomis.

P. S. — Organizacija, kuri sakosi turinti 1.6 mil. narių ir kovoja už "busing" uždraudimą, pradėjo akciją prieš išrinkimą šimt 25 kongreso narių, kurie laikomi "busing" čempionais. Pavardės dar nepaskelbtos.

JAV LB centro valdyba pilnoj sudėty. Posėdy, įvykusiame kovo 11, pranešimus padarė Kultūros Fondo pirmininkas Anatolijus Kairys ir Svetimio Tarybos pirmininkas Jonas Kavaliūnas. Nuotraukoje, iš k. sėdi — Anatolijus Kairys, Snieguolė Jurskytė, Vytautas Volertas, Aušra Zerr ir Jonas Kavaliūnas, stovi — Petras Mitas, Algimantas Gečys, Anthony Novasitis, Vytautas Maciūnas, Aleksas Vaskelis, Vincentas Gruzdis ir Juozas Gaila.

Nuotr. K. Čikoto

PAKISTANAS IŠVENGĖ NAUJOS BĖDOS

Nedaug tetrūko, kad nauja nelaimė būtų ištikusi Pakistaną — buvo besirengiančios susidurti su vyriausybe patanų gentys, kurios sudaro didžiausią dalį dviejų vakarinių Pakistano provincijų gyventojų. Tai legendarinės kilmės kalniečiai muzulmai, laikomi afganais, bet britų valdytoje Indijoje vadinti patanais. Pakistane jie turi savo chaną ir politinę partiją, nepalančią dabartiniam prez. Bhutto, kuris taipgi turi savo partiją.

Pakistanas prez. Bhutto pakviestas viešėjo Maskvoj, ten padarė taiką, išgavo ryšius su karu nutrauktos ūkinės pagalbos atgaivinimą ir viešą Maskvos pareiškimą, kad taika ir gerovė Indostane priklauso nuo Pakistano, Indijos ir Bangladešo taikingo sugyvenimo.

Jų ateitis aptemo po Pakistaną ištikusio skilimo. Jie panorėjo išsiaiškinti su vyriausybe, geriau sakant su prezidentu, kur eina Pakistanas, kad galėtų apsispręsti su kuo jie turi eiti. Jie pareikalavo autonomijos ir karo stovio panaikinimo, to negavę grasino atsiskyrimu. Prez. Bhutto sutiko su jais tartis ir susitarė, kad karo stovis bus panaikintas rugpjūčio 14 ir bus grąžinta Pakistanui demokratiškas būdu sudaroma vyriausybė. Patanai nurimo, bet Bhutto turės tesėti pažadą, nes Pakistanui šioje byloje kitos išeities nėra.

Jų ateitis aptemo po Pakistaną ištikusio skilimo. Jie panorėjo išsiaiškinti su vyriausybe, geriau sakant su prezidentu, kur eina Pakistanas, kad galėtų apsispręsti su kuo jie turi eiti. Jie pareikalavo autonomijos ir karo stovio panaikinimo, to negavę grasino atsiskyrimu. Prez. Bhutto sutiko su jais tartis ir susitarė, kad karo stovis bus panaikintas rugpjūčio 14 ir bus grąžinta Pakistanui demokratiškas būdu sudaroma vyriausybė. Patanai nurimo, bet Bhutto turės tesėti pažadą, nes Pakistanui šioje byloje kitos išeities nėra.

FLORIDOJ BUVO NESKANIŲ DALYKŲ

Floridos pirminiai rinkimai su vienuolika demokratų kandidatais buvo įdomūs visokias manijas tyrinėjantiems psichologams, bet kai kuriems kandidatams tai buvo ir didelio nuosmūgio demonstracijos diena.

Šitą reiškinį ypatingai pademonstravo į ketvirtą vietą (palyginus su New Hampshire) nukritęs sen. Muskie, pradėjęs įtikinėti, kad gub. Wallace laimėjimas Floridoje esąs didžiausia Amerikos gėda. Anot jo, tai sumindžiojimas visko, kas kilnu,

Parama švietimui. — Per kongresą baigia praeiti įstatymas, kuriuo skiriama 20 bil. dol. paremti krašto mokykloms, kurios tos paramos reikalingos.

JORDANO KARALIAUS STAIGMENA Kas stovi už tos kombinacijos?

Jordano karalius Hussein asusprogdino didoką bombą, paskelbdamas naują savo karalijos perorganizavimą. Tik visa bėda, kad įjungė į jos sienas žemes, kurių jis dar nevaldo. Naujoji valstybė turėtų vadintis Jungtinė Arabų Karalija, su karaliumi kaip vyriausiu vadovu. Kabinetai ir parlamentai dalinantis su juo kai kuriomis teisėmis ir pareigomis. Bus ir nauja teismų sistema.

Tai būtų federacinė valstybė, susidedanti iš dviejų autonominių dalių: vieną regioną sudarytų dabartinis Jordanas, esąs Jordano upės rytiniame krante, kitas regionas būtų žemės, kurias prieš 1967 m. karą Jordanas valdė, bet kurias dabar valdo Izraelis. Jos yra vakariniam upės krante. Sostinė visiem būtų Ammanas, bet vakarinio regiono sostinė būtų Jeruzalė ir tas regionas būtų vadinamų Palestinos arabų valstybė, federacijoje su Ammanu.

Hussein as nieko nesako, kaip jis atgaus Izraelio valdomas žemes, bet tebeplinta gandai, kad naujasis planas sutartas su Izraeliu. Tuo tarpu Izraelis viską paneigė ir prieš visą projektą pasisakė, nes niekas negali patikėti, kad Izraelis atsisžadė Jeruzalės. Bet prileistina, kad Jeruzalės įkėsimas gali būti tik masalas kurio nors kito tikslo siekiant, kuris vėliau iš tos kombinacijos bus išjungtas.

Iš arabų karščiausiai reagavo

Irakas ir tuojau pasiprašė narystės Egipto, Sirijos ir Libijos federacijoje, pati federacija už poros dienų atsiliėpė su neigiamu nusistatymu. Anot jų, tai esąs Amerikos projektas, kurio svarbiausias uždavinys esąs labai pigiai likviduoti vadinamų Palestinos arabų teises į savo senąją tėvynę, kurioje dabar yra įsikūręs Izraelis.

Hussein as planas esąs pasiūstas Rusijos, Anglijos, Prancūzijos ir JAV vyriausybėms. Pats Hussein as mano tas valstybes greit aplankyti pasitarimams. Dabar ieškąs atsakymo klausimas yra šis: Ar galėjo Hussein as tokį planą paskelbti be iš kur nors gautos paramos? Manoma, kad ne. Bet kas toje kombinacijoje yra pats svarbiausias? Izraelis?

Londono "Daily Telegraph" tuo reikalu taip rašo: "Tiesa, kad Izraelis-Jordanas turėjo kelis slaptus pasitarimus. Tiesa, kad abi šalys gali daug laimėti šitokiu susitarimu. Visa eilė pasikutinųjų metų poslinkių sudarė ta kryptimi reikalingų sąlygų. Bet dar daug problemų reikia sutvarkyti, ypatingai Jeruzalės problema. Ką problema yra Jordano suverenumo suderinimas su Izraelio saugumu. Hussein as savo pozicijas pastaruoju laiku labai sustiprino, bet atskiros susitarimo su Izraeliu sudarymas reikalingas rūpestingo paruošimo, kurio ikšiol nematyti".

Šeichas Maskvos pinklėse

Bangladesh premjeras Rahmanas uždusdamas dėkojo Maskvos vadams už karinę ir diplomatinę pagalbą kuriant naują valstybę, pasirašė jų padiktuatą užsienio politikos deklaraciją ir du ūkinės bei techninės pagalbos susitarimus, kurie iš nūgirstų gaudų vertinami apie 50 mil. dol. Numatytas ne tik sovietų mašinų ir medžiagų, bet ir vadinamų specialistų importas dideliais kiekiais, nes paprastai Maskva didesnio kiekio technologijos be politinių palydovų nedalina.

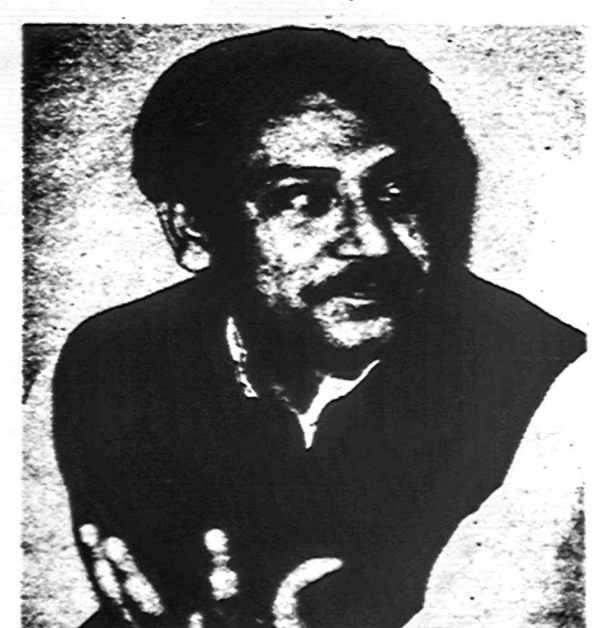
Bangladesh pasižada dalinai atsislyginti savo prekėmis, ypač džutu. Šitos žaliavos labai laukė Indija savo džuto fabrikams Kalkutos regione pamaitinti, bet dabar negaus tiek, kiek norėtų.

Prieš metus net garsiai buvo kalbama, kad ir R. Pakistano atskyrimo nuo Pakistano svarbiausioji paskata buvęs R. Pakistano džutas, kuriam apdirbti Kalkutos regione anais laikais buvo pastatyti atitinkami fabrikai, dirbę išimtinai eksportui. Indijai ir Pakistanui tapus nepriklausomais, Pakistanas didžiąją dalį savo rytinėje daly auginamo džuto apdirbo savo pasistatytuose fabrikuose.

Dabar jau visų akys bus nukreiptos į Rahmano santykius su Maskva — išlikis jis ištikimas ikšiol skelbiamam nusistatymui būti nepriklausomam ar pasiduos rusiškio bolševiko spaudimui daryti tokias nuolaidas, kurios sunaikins jį patį ir visas jo svajones.

Indijos premjerė Gandhi ir Bangladešo premjeras Rahmanas dvi dienas tarėsi abi šalys liečiančiais klausimais. Pasirašė 25 metams draugiškumo ir bendradarbiavimo sutartį ir sutarė tol nepradėti pasitarimų su Pakistanu, kol šis nepripažins naujosios Bangladešo valstybės. Į tą sąlygą įeina ir Indijos žinioje dabar esančių Pakistano belaisvių sugrąžinimo klausimas — apie jų grąžinimą bus kalbama tik po Bangladešo pripažinimo.

Kaip ilgai?

Maskva. — Išsipildė galop kad ir trumpam laikui nors viena Maskvos vadų svajonė — Sovietų plieno gamyba 1971 pasiekė 133 mil. tonų ir tuo būdu pirmą kartą pralenkė Ameriką, didžiausią ikšiol pasaulio plieno gamintoją. Amerikos plieno pramonės gamyba 1971 labai krito — nuo 134 mil. tonų 1970 iki 120 mil. tonų 1971.

Bet sakoma, kad tuo tarpu tai esąs tik trumpalaikis reiškinys, nes Amerikos gamyba kritusi dėl krašte ilgokai trukusios ūkinės stagnacijos ir dėl didelio plieno importo iš užsienių. Kai šitos sąlygos išnyks, Amerikos gamyba vėl pakilsianti į pirmąją pasaulio plieno gamintojų vietą.

Sovietų gamyba pamažu kasmet didėja, bet normaliose sąlygose dar negalinti pastoviai pralenkti Amerikos, nes produkcijos pajėgumas dar nesąsiekęs Amerikos pajėgumo. Todėl šito džiaugsmingojo įvykio Sovietai labai ir negarsina.

Auschwitzo krematoriumo statytojas architektas W. Dejaco, kaltintas dėl ten vykusio žydų žudymo nacių laikais, išteisin-tas ir paleistas. Nerasta įrodymų, kad jis būtų dalyvavęs žudymo procese. Toj stovykloj buvo nužudyta apie 3 mil. žydų. Byla vyko Austrijoj.

Naujasis J. Tautų gen. sekr. Kurt Waldheim'as žmona. Savo kompetencijos laukuose jis labai veiklus, veržlus ir išradin-gas diplomatas. Jis jau padarė per du mėnesius tokių pavaišėjimų, apie kuriuos U Thant per dešimtmetį nedrįso nė užsiminti. Pirmasis buvo pasyvus nutarimų administratorius, antrasis — aktyvus sprendimų organizatorius. Jis ikšiol buvo Austrijos diplomatinėje tarnyboje ir savo partijos (krikščionys socialai) politinėje veikloje.

Zenonas Ivinskis: NEPRIKLAUSOMOJI LIETUVA

Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis bendrame baltiečių ir rytų Europos įvykių fone

Penktoje daly autorius pasakojo, kaip Baltijos valstybėms politinės ramybės laikai baigėsi, sovietams neparodžius jokios paramos Lietuvai. Lenkijos ir Vokietijos ultimatumų metu ir kaip Stalinas atnaujino Rusijos pretenzijas į Baltijos pajūrį, o Baltijos valstybės savo padėtį tęstinio palai-kyti pasiskelbto neutralumo iliuzija.

Pabaigai — ar tarp pačių Baltijos valstybių būtų per tuos nepriklausomybės metus vienybės?

(6)

Tiek metu, kai buvo išprie-
vartautos savitarpinės pagalbos
sutartys, kurios buvo oficialios
prologas Baltijos vlstybių žuvi-
mui ir jų gyventojų tragedijai;
tiek ir po 8 mėnesių, kai 1940
birželio 15-18 trijų valstybių te-
ritorijos buvo okupuotos raudon-
siosios armijos, — iš Baltijos
vyriausybių pusės nebuvo jokios
bendros akcijos, kuria būtų pa-
sipriešinta didžiojo rytų kaimyn-
no ultimatumų reikalavimam.
Kiekviena respublika tapo rusų
auka skyrium, tik dviejų trijų
dienų laiko skirtumu.

Pirmojo pasaulinio karo pabaig-
a įgalino Baltijos tautų nepri-
klausomybę. Po 22 metų, kai
Baltijos tautos tapo abiejų di-
džiųjų kaimynų aukom, tom nepri-
klausomybėm buvo greitas
galas.

Tačiau Lenino politinis pra-
našavimas, skelbtas 1920 pra-
džioje, neįvyko. Nė vienoje Bal-
tijos valstybėje ne iš tolo nepa-
sirodė jokis kerenskinis perio-
das, kurio padaras būtų sovieti-
nė sistema.

Reikėjo jėgos, rusiškų tankų
ir raudonosios armijos gausybės
divizijų, kad būtų primesta toji
sistema Baltijos tautom, dar
prieš tai likvidavus arba į Rusiją
deportavus inteligentijos dalį.

Norėčiau čia paminėti Ameri-
kos diplomato George Kennan
taiklius žodžius iš jo knygos
"Russia and the West Under Len-
in and Stalin" (1961).

"Galima ne be ironijos pažy-
mėti, kad maži Baltijos kraštai,
kurie pirmieji ėmėsi normalių
diplomatinių santykių su Mask-
va, pirmieji sykiu su Lenkija
1938 vėl buvo Maskvos praryti."

Istorikas gali spręsti tik apie
įvykius dalykus. Bet kadangi
naujoje Europoje — atskiras
klausias, kokia integraline for-
ma — ir Baltijos valstybėm tek-
tų nepaskutinis vaidmuo, tai
baigdamas norėčiau vieną klaui-
simą iškelti.

Kaip per du nepriklausomybės
dešimtmečius santykiavo Balti-
jos valstybės tarp savęs? Atsaky-
čiau trumpai:

Būdinga ir suprantama toje
epochoje, kad kiekviena iš Bal-
tijos jaunų valstybių tesirūpi-
no tik savim. Nors naujosios valsty-
bės turėjo daug bendrų rūpes-
čių ir ta pačia kryptimi links-
tančių interesų; nors savo vi-
daus ir užsienio raidoje nuo pat
pradžios (1918) ligi oku-
pacijos (1940) rodėsi bendrų
ženklų, vis dėlto tvirtos sąjungos,
baltiečių antantės, jos niekad ne-
sudarė.

Trijų baltiečių užsienio reika-
lų ministrai (J. Seljama, V.
Munters ir St. Lozoraitis) 1934
rugsejo 12 Ženevoje Tautų Są-

jungos sesijos proga sutarė už-
sienio politiką derinti. Bet tai
liko pamatinis akmuo, ant kurio
nieko nebuvo toliau statoma.

Nuo tada sušauktos dvi metinės
užsienio reikalų ministerių
konferencijos tebuvo daugiau
mažiau formalus pobūdis, be-
veik nuobodžiavimo progos,
kaip tai matyti iš dokumentų.

Matuojant šiandieninių Euro-
pos reikalų matu, kiekviena iš
Baltijos valstybių tesirūpi-
svarbiausia savo užsienie ir ū-
kine politika, kuri, nota bene,
buvo vykdoma mutui sistema
apsaugai nuo kaimynų.

Tokiai laikysenai — šiandien-
nei jaunajai generacijai visai ne-
suprantamai — betgi nenorime
būti per kritiški. Nereikia už-
miršti, kad kiekviena Baltijos
tauta, kuri gavo nepriklausomy-
bę kraujo auka, ypatingai pa-
brėžė savo absoliutinę nepri-
klausomybę, savo "Aš".

Nuo pat pradžios pasirodė, kad
glaudesniai bendradarbiavi-
mui tarp Baltijos respublikų
buvo daug ir per daug kliūčių.

Tokiam šiandieninei prasme sa-
vaine suprantamam bendradar-
biavimui anuo mtu buvo neper-
kopiami kludantieji veiksniai.
Lietuva turėjo Vilniaus proble-
mą; ilgus metus trukęs lietuvių-
lenkų konfliktas kliudė ir Balti-
jos valstybėm bendradarbiauti.
Lenkai rodė didelio aktyvumo,
ir Lenkijos užsienio politika, nu-
kreipta prieš Lietuvą, darė įtaką
ne tik Latvijai, bet ir Estijai,
kai jos užsienio reikalų mi-
nisteris buvo Kares Robert Pus-
ta.

Savo antilietuviškai politikai
siekdama visais galimais būdais
Kauną izoliuoti, Lenkija kvietė
Latviją ir Estiją į įvairias
politines konferencijas ir bend-
radarbiavimą. Šiom dviem Bal-
tijos respublikom Lenkija buvo
patrauklesnis — nes didesnę te-
ritoriją, gausesnį gyventojų skai-
čius — partneris, kuris turėjo
panašų tikslų Vokietijos ir So-
vietų Sąjungos atžvilgiu (ypa-
čiai iki 1934).

Buvo visuomeninė organizaci-
ja — Lietuvių-Latvių Vienybės
Draugija (Lietuviešu-Latviešu
Vienības Biedrība), tačiau oficia-
liai valstybių politikai ji netu-
rėjo reikšmės.

Trys valstybės ramiai gyve-
no viena šalia kitos. Tik 1938
lapkričio 18 (Latvijos nepriklaus-
omybės šventės dieną), kai Bal-
tijos užsienio reikalų ministrai
Rygoje turėjo savo aštuntą kon-
ferenciją, jie sutarė, kad nuo lig-
šiolinės politinės bazės, t. y.
nuo pasitikėjimo bejėgė ir ap-
griuvsia Tautų Sąjunga, tenka
atsisakyti.

Jeigu tada būtų padarę rei-
kiamas išvadas, tai būtų sudarę
"entente cordiale", stiprią kari-
nę konvenciją, numatant vieną

vyriausią vadą, o normali mobi-
lizacija iš bendro 6 milijonų gy-
ventojų skaičiaus būtų davusi
apie 600,000 vyrų. Ar Sovietam
būtų taip greit apsimokėję pul-
ti pusės milijono armiją, jie bū-
tų turėję ilgiau pagaltoti. Nerei-
kia užmiršti, kad tuomet vos 4
milijonų suomių tauta, kai 1939
lapkričio 20 per užšalusius van-
denis ir pelkes buvo užpulta, pa-
rodė pasauliui, jog ir maža
tauta tam tikrom aplinkybėm ga-
li išplėtoti nelauktą jėgą.

Bet Baltijos valstybės nuo
1938 kiekvienasavuausprendim-
mu pasirinko absoliutinį neu-

tralumą — Šveicarijos pavyz-
džiui.

Estija pasiskelbė neutrali jau
1938 gruodžio 3, Latvija gruod-
žio 21, o Lietuva 1939 sausio
25. Deja, nepavyko paveikti Euro-
pos didžiųjų valstybių ir kai-
mynus, kad ši neutralumą ga-
rantuotų, kaip tai buvo padary-
ta kitados su Belgija, kuriant
Belgijos valstybę. Baltijos valsty-
bių neutralumas meškai iš ry-
tų tereikė labai žemą tvorą, ku-
rią ji galėjo peržengti jai tinka-
ma proga.

Kai dabar puoselėjame viltis
į Baltijos tėvynių laisvę, viltis į
jų visuomeninę santvarką pagal
pačių gyventojų apsisprendimą,
viltis į didžiosios moralinės
skriaudos atitaisymą, viltis į žmo-
gaus vertės ir teisės jėgose atsta-
tymą, tai turime taip pat nuo-
latos puoselėti viltis, kad nepri-
klausomų Baltijos valstybių
patirtis tarp dviejų pasaulinių ka-
rų pasitarnaus jom atstatant jas
konsoliduotoje Europoje.

Vasario 16-sios atgarsiai amerikiečių spaudoje

Lietuvos nepriklausomybės
atstatymo 54 m. sukakties pro-
ga JAV spaudoje paskelbta ne-
maža pačių lietuvių parašytų
laiškų, taip pat idėti jau į-
vykusių nepriklausomybės atsta-
tymo sukakties minėjimų apra-
šymai.

Long Island Press dienraštis,
leidžiamas New Yorke, vasario
15 rašė: Lietuvos šventės pro-
ga keliuose Long Island mies-
teluose (New Yorko pašonėje)
buvo iškabintos Lietuvos vėlia-
vos ir radijo siųstuvai per-
davė anglų kalba specialius
šventės minėjimus, pateikę pa-
sikalbėjimus su Lietuvos gen-
konsulu New Yorke A. Šimū-
čiu, D. "Kezienie" ir "BATUN"
pirmininku K. Miklu. Šis pa-
stasaris Lietuvos šventės atžy-
mėjimus Long Island vietovėse
organizuoja jau keleri metai iš
eiles.

The Detroit News dienraš-
tis vasario 14 paskelbė platų
pasikalbėjimą su Detroito lietu-
vių surengtame minėjime (va-
sario 13) kalbėjusiu L. Katali-
kų Federacijos pirm. ir Altos
vicepirmininku Kaziu Kleiva.
Jis nušvietė dabartinę Lietuvos
padėtį ir priminė S. Kudirkos
teismę Vilnių padarytus pareiš-
kimus. Apie minėjimą (ir kon-
certą) Detroito rašė, pranešimus
idėję, apie 20 Michigano valst.
laikraščius, dar pranešta televi-
zijos ir radijų programose.

The Detroit News vasario
10 idėjo S. Šimoliūno laišką
"Lietuviai laukia nepriklaus-
omybės". Autorius pažymėjo, jog
ryšium su būsima prez. Nixono
kelione į Maskvą, "mes reika-
laujame, kad JAV nepamirštų
Wilsono 14 punktų politinės
krypties ir kad jos visuomet
liktų besąlyginiu kovotoju už
sibrendusių tautų laisvo apsi-
sprendimo teisę".

Eltai jau pradėtos siųsti į-
vairių JAV, Kanados, P. Ameri-
kos miestų spaudos ištraukos
— jose randame straipsnius apie
Lietuvą, jos okupaciją, prime-

namas S. Kudirka, aprašoma į-
vykę Vasario 16 minėjimai, taip
pat skelbiami skaitytojų laišškai.
Visuose atkreipiamas dėmesys
į dabartinę Lietuvos ir kitų Bal-
tijos valstybių padėtį, į reikalą
jom atgauti laisvę.

Amsterdam Recorder, Am-
sterdam miesto, New Yorko
valst., dienraštis, vasario 16 pa-
skelbė vedamąjį apie lietuvių
įvertinamą laisvę. Vedamajame
trumpai paminėti Lietuvos is-
torijos bruožai, nurodoma į so-
vietų okupaciją, primenama,
kad lietuviai šiame krašte, JA
V-bėse, esą ypatingai lojalūs,
sunkiai dirbą ir teisingai galvo-
ją piliečiai. Esą, Amerikos li-
tuviai galėtų šio krašto gyvento-
jus "daug ko pamokyti". Straips-
nis baigiamas šiais žodžiais:
"Mažoji Lietuva yra ne tik sim-
bolis laisvės trokštančios žmo-
nijos — jis mums prime-
na, kad žmonija jos dar
neturi, nes ji nėra visiškai lai-
sva, jei nėra laisvas bent vie-
nas jos narių". (E)

Schenectady Gazette, New
Yorko valstijoje leidžiamas dien-
raštis, vasario 3 idėjo platų Ed-
vardo V. Baranausko laišką "Lie-
tuviai siekia laisvės". Autorius
nušvietė Lietuvos praeitį ir iš-
ryškino lietuvių kovas dėl lai-
svės bei patirtus nuostolius. Ba-
ranausko žodžiais, laisvė žy-
miai daugiau reiškianti tiem,
kurie dėl jos turėję daug au-
kų. E. Baranauskas spaudą
straipsniais aprūpina ne pirmi
metai. (E)

Schenectady Gazette dien-
raštis vasario 16 paskelbė ve-
damąjį "Jis turi įtraukti ir Lie-
tuvos klausimą". Laikraštis nu-
rodė, kad JAV prezidentas, ge-
gužės mėn. lankydamsis Mask-
voj, turėtų iškelti pasikalbėji-
muose su sovietų vadais ir Bal-
tijos kraštų nepriklausomybės
klausimą. Nixonas, pavyzdžiui,
galėtų pažymėti, kad Sovietų
Sąjunga, Lietuvai suteikdama
tikrąją laisvę, nieko nenustotų,
be to, juk aišku, kad Lietuva
bei kitos Baltijos valstybės —
Latvija ir Estija — niekuo-
met nesudarytų jokios grės-
mės galiūnui — Sovietų valsty-
bei. Dienraštis, priminęs Lie-
tuvos okupaciją, dar pabrėžė,
kad prezidentas Nixonas, svar-
tydamas su Sovietais pietryčių
Azijos ir Rytų Vokietijos klaui-
simus, turėtų darbotvarkėn į-
traukti ir Lietuvos klausimą.
(E)

V. Landsbergis "Lit. ir Me-
no" savaitrašty (nr. 1) patikslino
lietuviško teatro pradininko
Gabrieliaus Landsbergio-
Žemkalnio gimimo vietą, kuri
biografijose vis neteisingai žy-
mima. Žemkalnis gimė ne
Kopačiznos dvarely, bet Birželi-
uose, prie Panevėžio (buvusioj
Pumpėnų parapijoj). (E)

TAISOM RADIOJO IR TELEVIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus.
Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylin-
kės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas:
Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokal nuo
Woodhaven Blvd.).

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, compute-
riai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir fir-
mų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Gledraitis, 10
Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue,
Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave.
(prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido-
tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios
kopyčios. 231 Bedford Avenue. Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-con-
ditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660
Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426
Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos
laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge
Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška
kopyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus su-
darančioms siuntiniams ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasi-
rinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue,
Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų
automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpil-
dymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštą
dienais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St.
Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be-
to, duodami požadotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieš
nama kalina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir
europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.
Daria ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens,
N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų pro-
jektuotojai ir statytojai, 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais
Cypress Hills kapines. Tel. AP 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave.
Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn,
N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms
ir pūbuvims. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take
all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by —
SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y.
10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — impor-
tuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms.
Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir
šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis! Specialus patarnavimas
paušiant pakietus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės, spalvota ir juoda baltą (ga-
li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti fot-
patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

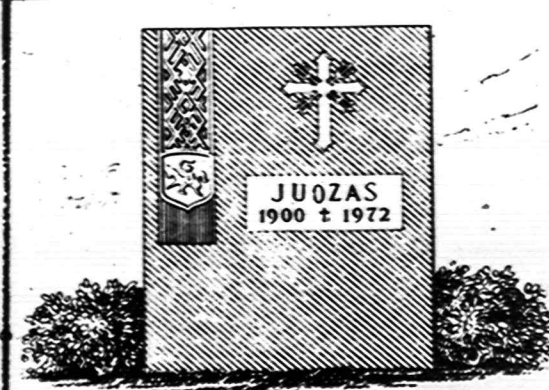
Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius
atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va-
kare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

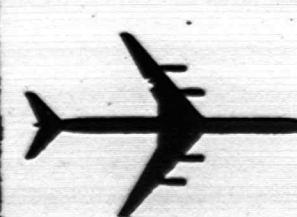

Lietuviško stiliaus paminklai
sukuriami ir veltui pristato-
mi į visas kapines New York,
New Jersey ir Connecticut
valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVENPORT 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose
kelionių reikaluose:
LEKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų
lankymas

Specialios nuolaidos:
INDIVIDAMS
(ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

N. Y. lietuvių tautinių šokių grupė šoka Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 20
Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėj Richmond Hill. Grupei vadovauja Jadvyga
Matulaitienė, Nuotr. V. Mazelio

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281

Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Už Nixono ir Kissingerio

Prezidento Nixono kelionė į Kiniją ilgai bus skirtingai vertinama vadinamųjų liberalų ir konservatorių, kelionės nuopelnus ar nuodėmes priskiriančių Nixonui bei Kissingeriui.

Tarp tų skirtingų vertinimų dėmesį labiau patraukia informacijos, iš kurių atrodo, kad prezidentas ir jo patarėjas tebuvo vykdytojai politikos, atneštos iš šalies.

Edith Kermit Roosevelt, kolumnistė, nurodymą eilę šaltinių, sako, kad santykius su komunistine Kinija numatyta pakeisti jau prieš šešeris metus. Didžiausią rolę tai naujai politikai atliko vadinamas Council of Foreign Relations (CFR), kurio centras yra New Yorke.

Kalbamoji institucija buvo sudaryta po pirmojo pasaulinio karo prie J. P. Morgan tarptautinės bankinės firmos. Susijusi su finansiniais interesais ji pasiliko ir paskiau. Tarp svarbiųjų jos šulų minimi tokie finansininkai kaip John J. McCloy, Douglas Dillon, David Rockefeller.

Ilgainiui šios "tarybos" veikla prasiplėtė. Ji sekė ir tiria užsienio politikos problemas; surenką per savo narius nuomones apie konkrečios problemos sprendimą ir savo išvadas pateikia tom valstybės institucijoms, kurios faktiškai politiką vykdo.

Esą 1965 CFR priėjo išvadą, kad "Amerikos siekimai Azijoje ir tos srities padėties pastovumas bus sunkiai pasiekiami, jei tarp Jungtinių Valstybių ir komunistinės Kinijos tebebus praraja kaip iki šiol".

To "pastovumo" siekė prekybininkų elitas, kuris laikė, kad skirtinga ideologija nesąs reikš-

mingas dalykas siekiant prekybos ir kapitalo investavimo.

Santykių su komunistine Kinija projektui išdirbti ir opiniškai tarp politikos vairuotojų palenkti 1966 buvo sudarytas "National Committee on U. S. China Relations". To komiteto pirmame pasirodyme 1966 kovo 20-29 tarp kalbėtojų už projektą buvo tokie kaip sen. Ed. Kennedy (d.), sen. Jacob Javits (r).

Šio komiteto vykdomajame organe šalia rabino, monsinjoro, bankininko, pramonininko ir kt. buvo ir Harvardo profesorius John K. Fairbank, CFR narys, kuris 1968 lapkričio mėn. išrinktajam prezidentui Nixonui įteikė memorandumą dėl JV ir kom. Kinijos.

Memorandumas siūlė: "jūs turėtumėt rimtai išnagrinėti galimybes surengti konfidencialius — gal būt, net demontuoti — pasikalbėjimus tarp Kinijos komunistų vadų ir ko nors, kuo jūs pasitikite".

Memorandume buvo taip pat siūloma priimti komunistinę Kiniją į J. Tautas ir panaikinti embargo prekybai su komunistine Kinija.

Nixonas visa tai dabar padarė, pasirinkdamas tuo savo patikėtinu patarėju Henry Kissinger, kuris savo ruožtu yra išaugęs minėto "Council of Foreign Relations" idėjos ir yra jo vykdomojo organo vadovybės narys.

Dabar pradarius duris į Kiniją, mėgina pro jas veržtis žurnalistai, politikai, o labiausiai prekybininkai, tikėdamiesi geros rinkos; pelningo investavimo Kinijoje.

Panašiai Amerikos finansininkai savo laiką veržėsi į sovietinę Rusiją, kai ji dar nebuvo Amerikos vyriausybės pripažinta.

POETO FAUSTO KIRŠOS PALIKIMAS

Poetas Faustas Kirša palaidotas Bostone 1964. Netruks ateiti jo mirties dešimtmečio sukaktis.

Jei tai sukaktis pasirodys jo poetinis Palikimas, būtų ženklas, kad čia atsidarė tautos dalelė yra pakankamai subrendusi, rodydama ryšį su vienu iš tų poezijos atstovų, kurie buvo atėję į nepriklausomos Lietuvos pradžią su stiprios jėgos giliais atnaujinimo užsimojimais.

O F. Kirša buvo vienas iš tų didžiųjų tos generacijos keturių poezijos naujintojų, kuriuos amžiaus metai surikiuoja tokia eile: F. Kirša, V. Mykolaitis Putinas, K. Binkis, B. Sruoga.

F. Kiršos poetinį palikimą sutvarkė ir paruošė spaudai viena generacija jaunesnis poetas Stasys Santvaras, kuriam šiemet sueina 70 metų amžiaus. Jo paslauga vyresniam plunksnos broliui gali būti laikoma ir gražiu savojo jubiliejaus įprasminimu.

Į St. Santvarą buvo nukreipta keletas klausimų dėl jo paruošto ano F. Kiršos Palikimo.

— Teko matyti didelį Jūsų darbo vaisių — atrinktus, surengtus F. Kiršos raštus, likusius po rašytojo mirties. Skaitytojui būtų įdomu žinoti, kaip iš Palikimo "laboratorijos". Pirmiausia:

Kokioj padėty tie raštai liko? Kieno žinioje? Ar jie buvo išbaigti ir sutvarkyti, paruošti spaudai, ar tik apmatai, juodraščiai?

— Poetas Faustas Kirša, gyvenęs Bostone nuo 1949 m. rudens iki savo mirties 1964 m. pradžioj, nors kai kada pasigundavo aukštoku kraujo spaudimu, iš tikro dar buvo stiprus ir neatrodė, kad jau peržengė 70 metų amžiaus slenkstį. Savo dvasioj jautėsi prislėgtas, dažnai sielvato dėl emigracinio gyvenimo nelygumų ir šiurkštumų, kada paklausiamas, vis atsakydavo, kad nieko nerašęs ir nieko daugiau nesirengęs spausdinti. Matyt, tie du momentai — dar ne-

Poetas Stasys Santvaras, sutvarkęs Fausto Kiršos palikimą ir parengęs rankraštį spaudai.

bloga sveikata bei tikėjimas ilgiau pagyventi ir asmeniniai apsvylimai — ir lėmė tai, kad velionis savo rankraščių netvarkė ir spaudai jų nerengė.

Kai Poetas mirė ir žmonės, kuriems jis paliko savo kuklią gyvenimo mantą, man atvežė vieną jo lagaminą — tai ten, kaip atrodo, ir buvo sukrutas visas reikšmingasis jo palikimas — jo rankraščiai: eilėraščiai, nebaigti eilėraščiai, satyrinės poemos Pelenai III ir IV knyga, satyrinė poema Pabėgėliai, Jurgio Baltrušaičio poezijos rinkinio Lelija ir piauštavas vertimai į lietuvių kalbą, Maironio Z nad Birutę vertimas ir tikrai gausūs Užrašai, tuo vardu paties F. Kiršos pavadinti.

Išskyrus tik Pabėgėlius ir Pelenų III knygą, kuri velionis savo ranka buvo perrašęs ir pasiuntęs Bern. Brazdžioniui, absoliuti dauguma rankraščių buvo tik juodraščiai. Kaip dokumentai, liudiją kruopštų ir sunkių poeto darbą, jo ieškojimus, tie rankraščiai yra įdomūs ir vertingi. Tačiau F. Kiršos Palikimą redagavusiam tai buvo labai status ir aukštas kalnas, kuriam perkopti teko ir jėgas įtempti, ir daug valandų sugaišti. Rankraštyne yra stambokas pluoštas eilėraščių, kurie autoriaus labai subraukyti, apkrauti 4-6 žodžių "bokštais" (kai kur visi tų bokštų žodžiai išbraukti, vadinasi, tikrasis žodis dar nebuvo atrastas); tokie pat ir Pelenų rankraščiai, tokie ir Užrašų, kurių daugumas parašyti pieštuku ant mažesnių ir didesnių popierio skiaucų, ant nudrėksto kalendoriaus lapo, net ant vyniojimo popierio atplėšų. Kai kuriuos tų rankraščių teko tiesiog šifruoti,

naudojant net padidinamąjį stiklą. Tačiau dėl to darbo aš niekam nerūgoju, atvirksčiai — džiaugiuosi, kad mirusiam Poetui nors tokią paslaugą pajėgiau dovanoti.

— Kokių rūpesčių kelė tų raštų atrinkimas, sutvarkymas, redagavimas? Ar visus rastus rankraščius teko panaudoti ar tik rinkinius? Kiek laiko truko visas tas suredagavimas?

— Visų pirma mane prislėgė rūpestis. Kad tik nepalinkčiau į subjektyvumą, kad tik pajėgiau matyti F. Kiršą jo išgyven-tame laike, jo ieškojimuose ir kūrybiniuose polėkiuose, kad tik nenusmerkčiau vieno ar kito jo kūrinio nežinomam rytojui!

Kitas rūpestis — rankraščių atranka, tokia atranka, kuri būtų ne tik paties Fausto Kiršos, bet ir mūsų išeivinės literatūros laimėjimas. Už Palikimo "sienu" liko tik tokie velionio eilėraščiai ir nebaigti eilėraščiai, kurie, mano išmanymu, pomirtiniam Poeto raštų leidiniui gal nebūtų pakenkę, bet ir jo meninio lygio nepakeltų.

Užrašuose yra tokių dalykų, kurių paskelbimas šiandien galėtų sukelti vienokių ar kitokių kontroversijų, vėsesnių ar karštesnių užsivagimų, tad jie ir palikti tam nežinomam jo rankraščių likimui. Be to, yra kai kurių minties pasikartojimų, yra neįbaigtų pasisakymų, tad ir visa tai į atranką nepateko.

Apibendrinant tai, ką geriausio (aišku, taip pat, mano nuomone) per paskutiniuosius savo gyvenimo metus F. Kirša yra sukūręs. Mano išmanymu, jis bus įdomus ir naujas savo Užrašuose.

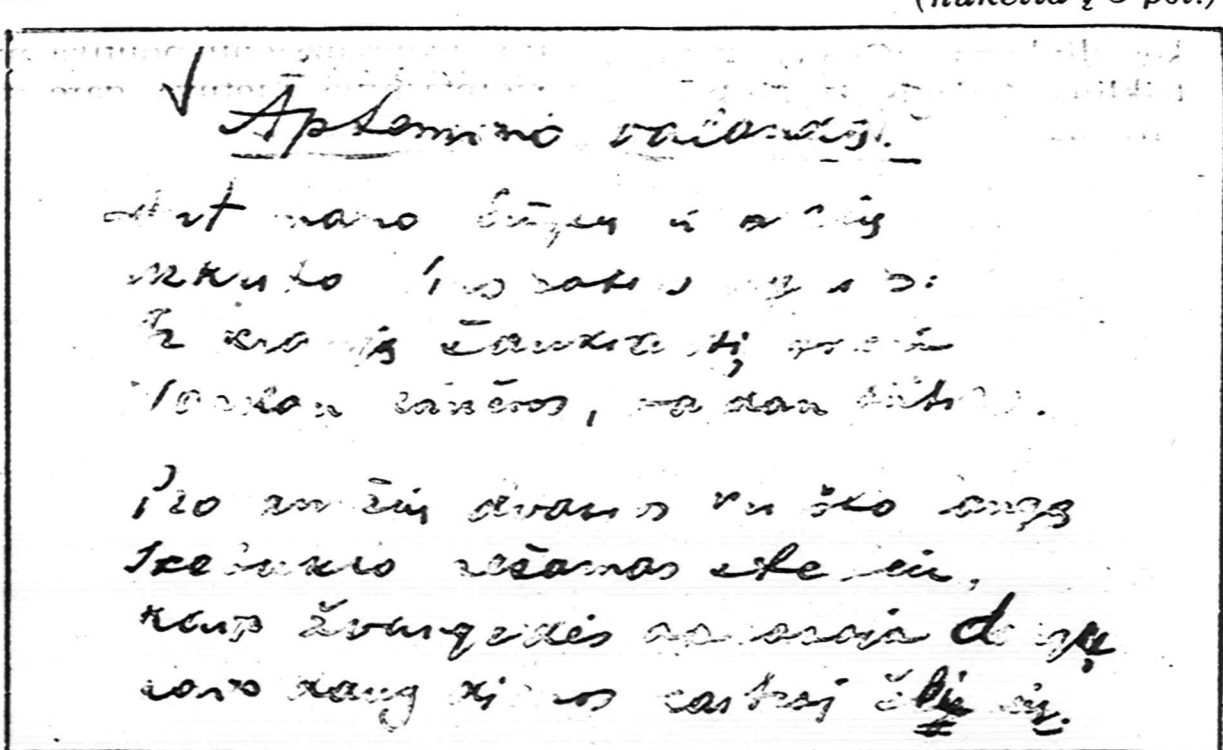
Poetas Faustas Kirša

Jeigu neminėsiu pradinių Palikimo "studijų", konkrečiai F. Kiršos raštų redagavimą pradėjau 1969 m. ankstybą rudenį, o perrašytą rankraštį leidžiams įteikiau 1971 m. prieš pat Kalėdas, atseit, prie to darbo sugaišau daugiau negu porą metų.

— Ar ta Kiršos "egziliinė" kūryba turi kitokį veidą nei sukurtoji Lietuvoje?

— Man regis, kaip daugelio kitų lietuvių rašytojų, atsidūrusių egzily, taip ir velionio F. Kiršos išeivinė kūryba yra kitokia. Kitokia ir savo tematika, ir tos tematikos išgyvenimu, ir savo intonacijom bei nuotakom. Net iš ankščiau atkilusios temos, čia pakartotos, jau turi kitokį kvapną ir kitokias spalvas bei atspalvius.

— Kokios perspektyvos F. Kiršos Palikimą išleisti ir kieno tai galioje? (nukelta į 5 psl.)

Poeto Fausto Kiršos rankraščio faksimilė

JUOZAS ERETAS
TARNYBOJE LIETUVAI

31

Kitas jo sekretorius, Jonas Kavaliūnas: "Porą metų ir man teko juo (sekretorium) būti. Reikėdavo prižiūrėti jo redagavimo žurnalo "Athenaeum" ir jo paties raštų spausdinimą, o svarbiausia — taisyti žurnalo straipsnius ir profesorius Ereto raštų kalbą. Rašydavo gana gerai lietuviškai. Tačiau kai reikėdavo mintis subtiliau išreikšti, griebdavosi vėl savo gimtosios vokiečių kalbos. Vokiečių kalba duodavo ir ištraukas iš vokiškų šaltinių. Reikėdavo viską išversti, išlyginti ir mašinėle perrašyti. Profesorius tada peržiūrėdavo, ką pakeisdavo, papildydavo ir duodavo vėl peržiūrėti ir perrašyti. Tam darbu reikėdavo per dieną skirti po keturias valandas. Tačiau užėjus egzaminam ar šiaip reikiant kokį darbą universitetui atlikti, pritrūkdavo kartais laiko, ir profesorius darbai užsivilkindavo. Tada profesorius mandagiai parodydavo savo nustebimą, kad darbas dar neatliktas, bet nesibardavo."

"Buvo geras kalbėtojas. Tačiau ir jo kalbos buvo ne tik talento, bet ir kieta darbo vaisius. Atsimenu,

kai jis rengėsi paskaitai apie Fr. Ozanamą. "Aš noriu, kad klausytojai galėtų sakyti, jog Ozanas yra čia pat, vaikšto mūsų tarpe", sakė man profesorius, besirngdamas paskaitai. Paskaita buvo kruopščiai parengta raštu, tekstas sukirčiuotas, sužymint ir logikos kirčius, parbrėžtinus sakinių vietas".

Paties profesorius Ereto plunksnos laboratorija aiškėja ir iš to, ką jis patardavo savo studentam, kai jiems tenka rašinius rašyti. Julius Botyrius, germanistas, prisimena profesorius patarimus vertinant veikalus ir patiem rašant: "Ar duota plati bibliografija? Tik diletantas vengia duoti plačią bibliografiją, nes mano, kad tai mažina jo autoritetą". Ne taip svarbus puslapyje stambus šriftas, bet labai svarbus smulkus, t. y. išnašos, šaltiniai, kaip jis vadindavo — "aparatus". "Kaip nagrinėti temą, kaip sudaryti planą?" Eretas tai trumpai nusakė: "Pradėk rašyti, pabandyk vystyti vieną mintį, kitą. Prisirink medžiagą, tada bus galima ją sutvarkyti". Tokios buvo prof. J. Ereto metodinės mintys, kurias jis įterpdavo savo paskaitose ar seminaruose."

Kai prie talento prisidėjo kruopštus darbas; kai uoliai vykdė senąjį romėnų patarimą: saepe vertere stilum, — susidarydavo skaitytojui iliuzija, kad profesorius rašo lengvai.

Profesorius raštai, publicistiniai ir moksliniai, nebuvo improvizacija. Tai buvo architektūriniai statiniai pagal apgalvotą planą, kuriame kiekviena plytelė turėjo savo vietą.

Laiko eigoje plunksnos laboratorija rado ir kai kurių atmainų. Jei ankščiau ta plunksna žaidė barokinių puošnumu; vaizdus brėžė aštriom, storum linijom; sakinius vertė retorškai banguoti, tai paskutinis jo kūrinys, monografija apie K. Pakštą, rodo paprastėjimo kryptį, vaizduose švelnesnės linijos; pasinėšimas į vaizdų sąskambius, ne į kontrastus; žvilgsnis olimpiškai giedras, ramus; ir kiekvienas skyrelis išbaigiamas pakilia, apibendrinančia, susimąstymą žadinančia fraze — nelyginant klasinio soneto finalas.

IV:
JAUNIMO AVANGARDE:

Prof. J. Ereto organizacinis talentas išpūdingiausiai pasireiškė jo veikloje su pavarasininkais, kurių pirmininku jis buvo nuo 1922 metų. Nors 1928 iš tų pareigų formaliai pasitraukė, bet pasilikio ir toliau tarp jų kaip spiritus movens iki pat sovietinės okupacijos.

Ši jo veiklos sėkmė apžvelgia buvusį prof. J. Ereto artimiausią bendradarbę, "Pavasario" sąjungs centro valdybos nary ir gen. sekretorių ONA LABANAUS-KAITĖ (Brooklyn, N. Y.).

PRADEDU pasakoti nuo pavarasininkų Šiaulių sąskrydžio, nes tai istorinė data ir pavarasininkam, ir pačiam dr. Eretui, ir geriausiems Ereto bei pavarasininkų draugam — Lietuvos ateitininkam. Jie visi ten susitiko pirmą kartą ir pradėjo visiems daug džiaugsmo ir naujos atnešusį bei ilgai trukusį bendradarbiavimą.

ŠIAULIŲ SĄSKRYDIS: 1924

Prasidėjo nuo abstinencijų. Su prof. Eretu pirmą kartą susitikau 1924 anksti pavasarį Šiauliuose. Kaip vėliau paaiškėjo, jis čia buvo atvykęs tyrinėti aplinkybių vienai savo svajonei realybe paversti. Bet ne šitoji "avantūra" buvo pirmoji, kuri mus, Šiaulių gimnazijos ateitininkus, suvedė į pažintį su tuo įdomiu žmogumi. Pirmiausia mes susitikom su juo ne kaip su dvejų metų senumo "Pavasario" Sąjungos centro valdybos pirmininku, bet kaip su... abstinentu.

Mat, neseniai buvo prasidėjusi abstinencijos "epidemija", todėl turėjom ir mes, ateitininkai, Šiaulių gimnazijoje abstinencijų sekciją. Viena grupė tuo reikalu buvo karšta ir fanatiška, kita rėmė idėją ir vengė fanatizmo, trečioji erzinė anas dvi ne dėl to, kad gintų girtavimą, bet kad savo kilmės vieta buvo iš gerą naminį alų darančių šiaurės Lietuvos apylinkių. Tokiem pradžioje buvo sunku suprasti, kad grįžt namo Kalėdų ir Velykų šventi negalės su namiškiais net tėvo daryto alaus paragauti. Prof. Eretas tada jau buvo įtrauktas į Blaivybės draugiją, kad ją atgaivintų ir jos veiklą sumodernintų.

(Bus daugiau)

1972 metų Lietuvių Fondo valyba. Iš k. sėdi — St. Dziugas — spauda ir informacija, dr. J. Valaitis — pirm., A. Rėklaitis — reikalų vedėjas, stovi — K. Barzdukas — išdininkas, J. Kučėnas — ypatingi reikalai, adv. P. Žumbakis — teisinis patarėjas, K. A. Gerdvilas — sekretorius ir P. Želvys — Nuotr. dr. K. A.

LIETUVIŲ FONDO DARBŲ KRYPTYS

Mintys artėjant prie milijono

Lietuvių Fondas savo izde turi jau beveik tris ketvirčius milijono ir kiekvienais metais lietuvių išeivijos kultūriniam reikalui gali skirti apie keturiasdešimt tūkstančių dolerių. Nors tas fondo turas dar nėra didelis (išeivijai turim ir turtingesnių organizacijų), bet visuomenė jis yra svarus, nes fondo pelnu lietuviškoji išeivija kasmet gali padauginti savo kultūrinės vertybės.

Tam dar nedideliui turtui sukrauti vis dėlto mums reikėjo net dešimties metų. Fondo pradininkai to tiksliausiai nesitiki. Ar tai dėl mūsų nerangumo, kiek konservatyvaus charakterio, ar dėl kitų bruožų tikslus pasiekti mums trunka ilgiau, negu reikėtų. Užtrukom ir su milijonu. Todėl jau labai laikas iš naujo susiimti ir tą milijoną užbaigti. O tai būtų didelis jubiliejinis metų laimėjimas.

Trys veiklos kryptys

Fondą pradėjus organizuoti ir kapitalą į jį telkti, buvo sunku pramatyti visus rūpesčius, vargus, lygius kelius bei duobutes, ir buvo sunku iš karto sukurti efektyvią organizaciją. Dabar, jau tris ketvirčius kelio nuejęs, visas atrodo daug aiškiau, matomi praeities netikslumai, ir daugiau yra galimybių nustatyti parankesnius organizacinius rėmus.

Per dešimtį darbo metų yra išryškėjusios trys, nors tarpriai tarp savęs surištos, bet kartu ir gana skirtingos, veiklos kryptys. Pirmoji, su kuria fondas išėjo į gyvenimą, yra kapitalo telkimas. Pradžioje, kol dar nebuvo pelno, to darbo ir užteko. Visi fondo idėja susidomėję entuziastai ėmėsi organizuoti kapitalą. Kai jau šiek tiek jo susitelkė ir atsirado pelno, kuris buvo gautas iš bankuose indėliuotų pinigų dividendu, reikėjo jį paskirstyti lietuvių kultūriniam reikalui. Reikėjo tada sudaryti instituciją skirstyti pelnui, ir taip atsirado dar viena darbo sritis. Dar vėliau, galvojant, kad banke indėliuotų pinigų dividendai yra per maži ir, kad investavus pagrindinį kapitalą kitur, bus galima uždirbt daugiau, buvo apsispręsta pasukti apyvaros keliu. Taip atsirado trečia darbo sritis, kapitalo administravimas ir investavimas.

Šiomis trimis darbo kryptimis ir vyksta dabartinė Lietuvių Fondo veikla. Kaip matyti, jos nebuvo iš anksto dirbtinai nustatytos, nebuvo suplanuotos, bet jas nurodė pačios darbo aplinkybės, todėl jos yra natūralios. Iki šiol tos darbo sritys, nors ir skirtingų charakterių būdamos, fondo vadovybės viena nuo kitos nebuvo griežtai skiriamos, nors paskirstymo darbas jau nuo pat pradžios buvo atliekamas atskiros komisijos ir tik patvirtinimo teisė buvo pa-

BRONIUS NAINYS

likta fondo tarybai. Mažesnėmis sumomis operuojant, tų sričių išskyrimas gal ir nebuvo būtinas. Bet, artėjant prie milijono ir didėjant darbiui bei problemom, o be to, lėtėjant ir kapitalo telkimui, vertėtų rimtai pagalvoti apie tų darbo sričių išskyrimą. Juo labiau, kad jau tenka pajusti tose srityse dirbančių pareigūnų nusiskundimų ir tam tikrų kliuvinių.

Reikalingi specialistai

Pagal savo charakterį ir paskirtį kiekviena darbo sritis, ar veiklos kryptis, reikalauja ir atitinkamų pareigūnų su reikiama specialybe.

Lešų telkėjai turi būti žinomi, autoritetingi visuomenininkai, pajėgūs ir kantrūs darbininkai, taip pat geri kalbintojai ir nemaži "propagandistai", moką žmones įtikinti, patraukti ir net paspausti.

Administratoriai ir investuotojai turi būti geri specialistai, ekonomistai, rinkos žinovai ir tokį darbą pamėgę žmonės. Investavimo darbas yra labai atsakingas. Ką gi visuomenė pasakys, jei investuotas kapitalas neatneš pelno, o, ko gero, dar ir pats pražus. Šios darbo srities pareigūnai turi būti apmokami, nes tik tokiu būdu norinčių dirbti specialistų teatsiras.

Pelno skirstytojai turi būti mūsų kultūrinio reikalų žinovai, švietimo srities darbuotojai, visuomenininkai ar net mūsų kultūrinio darbo vairuotojai. Jie turi būti kantrūs ir turėti tvirtus charakterius bei gerus nervus, nes, kol skirstymo kapitalo nėra tiek, kad būtų galima patenkinti bent pusę prašančiųjų, jie visada daugumai bus blogi. Skirstytojų sprendimais visada bus daugiau nepatenkintų, negu patenkintų.

Trys skirtingos institucijos

Kiekvienai iš tų darbo sričių reikia sudaryti po vieną nuo kitos nepriklausomą instituciją, kuri būtų atsakinga vyriausiajam fondo egzekutyviniam organui — valdybai, o skirstymo komisijos sprendimus, kaip ir dabar, dar galėtų patvirtinti ir visų narių rinktoji taryba. Taip sustiprėtų, būtų pašalinta daug klaidų, ir fondo darbas pasi-darytų efektyvesnis.

Tos institucijos galėtų būti sudaromos ir skirtingose lietuvių kolonijose, ir dingtų priekaištai, kad viską nori pasilaikyti chigagiskiai. Kapitalui telkti institucija galėtų būti sudaryta kad ir tokiam New Yorke arba nuolatiniu aktyvumu pasižyminčioj Kalifornijoje. O pelno skirstymo instituciją šiuo metu paranku būtų turėti Philadelphiaj, kur yra dabartinė Lietuvių

Bendruomenės centro valdyba. Administracija ir investavimas geriausiai tikty Chicagoj, nes kilnoti raštinės inventorių nėra patogu.

Institucijų terminui pasibaigus ir sudarant naujas, vietoves galima būtų pakeisti. Pajėgių žmonių turi Detroitas, Clevelandas, Waterburis, Bostonas ir kitos kolonijos.

Atsirastų naujų jėgų

Darbo kryptis griežčiau apribojus ir institucijas išskirsčius po atskiras vietas, atsirastų naujų žmonių, fondo vadovybės dirbančiųjų skaičius padidėtų, gal atsirastų ir naujo entuziazmo, ir gal veikla pagy-vėtų. Ypač kapitalo telkimo srityje, kuri jau pradeda gerokai apsiliesti, nes, tuo pačiu metu dirbant dešimtį metų, yra įsivyravusi stagnacinė padėtis.

Nemanau, kad tokiam persitvarkymui reikėtų visuotinio fondo narių suvažiavimo. Tarybos sprendimo turėtų pilnai pakakti. Iš tikro, jau nieko naujo čia ir nebūtų padaryta, nes veiklos kryptys liktų tos pačios, kokios ir dabar yra. Tik jos būtų viena nuo kitos labiau atskirtos ir sudarytos nebe vienoje, bet trijose skirtingose vietovėse.

Prel. MYKOLAS URBONAS — ŠVIESUS LIETUVIS

Pereitais metais tyliai atšventė savo 85 metų amžiaus sukaktį prel. Mykolas Urbonas. Ši jo sukaktis praėjo beveik nepastebėta. Dera prie jos grįžti, nes sukaktuvininkas nėra eilinė asmenybė. Jis yra vienas iš šviesių mūsų tautos stūnų, vienas iš žymiųjų lietuvių kunigų.

Prel. M. Urbonas gimė 1886 rugsėjo 26 W. Virginijoje. Taigi jis yra jau antrosios kartos lietuvis.

Išaugo Amerikoje, bet išaugo lietuviu. Tai nuopelnas pirmoj eilėj jo tėvėlių, kurie padarė visą, kad perduotų Lietuvos meilę savo vaikams, tą meilę, kurią jie, palikę toli tėvynę, jautė savo širdyse.

Mykoliukas nenorėjo eiti, kaip tėvelis, į kasyklas. Jis troško mokslo. Nors anuomet ateiviams Amerikoje gyvenimas nebuvo lengvas, Urbonai stengėsi, kad Mykoliukas mokytų. Didelių aukų ir didelio pasiryžimo dėka jaunas Mykolas 1911 baigė Šv. Vincento kolegiją. 1915 gruodžio 18 buvo įšventintas kunigu. Tą pačią dieną Erie vyskupo buvo paskirtas Du Bois Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonu. Pirmąsias mišias jis aukėjo Kalėdų pirmą dieną, jau kaip naujai paskirtas klebonas, savo parapijos bažnyčioje. Šioj parapijoj jis išklebonavo 53 metus. Tai tikras ir sunkiai pasiekiamas rekordas.

DR. J. K. VALIŪNAS EUROPOJE

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas grįžo iš kelionės Europon kovo 8.

Kelionės pradžioje šešias dienas lankėsi Turkijoje. Ten tebekalinami Pranas ir Algirdas Brazinskai, belaukiant jų bylos naujo svarstymo teisme. Manoma, kad tai įvyks gal kovo mėn. Dr. Valiūnas kelis kartus matėsi su Brazinskais ir jų gynėju advokatu Celal Yardimci, Brazinskų reikalu buvo susitikęs su keliais Turkijos valdžios atstovais.

Romoje susitiko su Lietuvos diplomatinio šefu St. Lozoračiu ir Lietuvos atstovu prie Šv. Sosto St. Lozoračiu, Jr. Su jais aptarė turinį numatomo memorandumo, kuris būtų pateiktas įvairiom vyriausybėm atveju, jei įvyktų sovietų peršama Europos bendradarbiavimo ir saugumo konferencija.

Romoje dar turėjo pasikalbėjimų su kun. dr. V. Kazlausku bei visais Vatikano radijo programos lietuvių kalba bendradarbiais, su dr. J. Gailium, programos lietuvių kalba vedėju Romos radijo siųstuve. Tarėsi su Eltos biuletenio italų kalba — "Elta-Press" redaktoriu prelato V. Mincevičium.

Iš Italijos buvo nuvykęs į Madridą — čia vėl tarėsi Vliko lietuviškų transliacijų į Lietuvą, be to, ir į Sibiją reikalais. Madride patirta, kad Baltijos valstybių gyventojam skiriamos radijo programos nuo š. m. gegužės busiančios transliuojamos iš dar didesnio pajėgumo radijo siųstuvo.

Fed. Vokietijoje dr. Valiūnas buvo susitikęs su V. Banaičiu, Vliko atstovu Vokietijoje ir Eltos biuletenio vokiečių kalba "Elta-Pressedienst" redaktoriu. Paaškęs, kad Vliko š. m. vasario 10 raštas Banaičio buvo pristatytas Bonnos Bundestago visiem nariam. Rašte buvo prašoma neratifikuoti Fed. Vokietijos su Sovietų Sąjunga 1970 rugpjūčio 12 Maskvoj pasirašytos draugystės sutarties.

Vokietijoje dr. Valiūnas dar buvo susitikęs su Estijos atstovu Reisenbergu ir su juo aptarė baltų bendradarbiavimo klausimus Vokietijoje bei kituose kraštuose. (Elta)

Jubiliejiniais metais iki milijono dar gerokai trūksta. Reikia pasispausti ir paieškoti efektyvesnių priemonių jam suteikti. Čia pasiūlytas šoks toks organizacinis persitvarkymas, manau, padėtų.

Už nuopelnus, kaip uolus kunigas ir darbštus klebonas, kun. M. Urbonas 1953 popiežiaus Pijaus XII buvo paskirtas monsinjoru, o 1965 dabartinio popiežiaus Pauliaus VI buvo pakeltas į prelatus.

Prel. M. Urbonas pasižymėjo ne tik kaip kunigas, bet taip pat ir kaip publicistas. Jis rašytojas-poetas. Per ilgas metus jis redagavo eilę žurnalų: "Meilė", "Tikybė Pažanga", "Forum". Straipsnius ir eilėraščius jis rašė lietuviškai ir angliškai. 1961 išleido poezijos knygą "One Hundred Religious Rhymes-Poems".

Už nuopelnus literatūrinę ir kultūrinę sritį Šv. Vincento kolegija 1955 prel. M. Ur-

Per ilgą savo kunigavimo ir klebonavimo laiką jis atliko didelių darbų, išsklėsiu jo vardą Du Bois mieste ir ypač Šv. Juozapo parapijoj. Jis pastatė naują, gražią bažnyčią, parapiją mokyklą, o vėliau ir aukštesniąją mokyklą. Buvo geras administratorius, bet visų pirma geras sielų ganytojas. Jo parapija nebuvo turtinga. Bet tai jam buvo tik džiaugsmas. Mat, jis mėgo neturtą. Žavėjosi šv. Pranciškum Asyziečiu. Tapo tretininku ir mieliai įvairiomis progomis užsivildavo pranciškonų drabužį.

Kryžiaus Kelių stotis. Skulptoriaus A. Mončio piešinys tušu.

Gavėninės mintys

T. LEONARDAS ANDRIEKUS, O.F.M.

PASLAPTINGOJI PROBLEMA

Civilizuotą žmogų domina beveik kiekvienas dalykas.

Jis savo problemas bando suvokti bei išspręsti pagal religinius įsitikinimus ir kultūrinės aplinkybės.

Daug, labai daug kietų problemų yra bandęs lūkstenti žmogus, bet visados yra suklupęs prie vienos, būtent, blogio problemos.

Dėl asmeninių ar socialinių negerovių dažnai kaltinamas Dievas, kaip blogas savo kūrybos administratorius.

Nepritekliai, kurie glaudžiai susieti su žmogiška prigimtimi arba jo laisva valia, dažnų dažniausiai priskiriami Dievui.

Kai staiga miršta jauna moti-

na, palikdama vaikų būrelį, paty-lom išmetinėjama Apvaizdai.

Kai žmogus patiria nesėkmių pasauliniuose reikaluose, pakal-tinamas Dievas.

Kai visuotiniai karai sužaloja tautas, atsakomybė taipgi suver-čiama Visagaliui.

Atrodytų, kad pats žmogus nie-kad nėra atsakingas už darbus ir aplinkybes.

Ir čia mes atsiduriame nelo-giškoj situacijoj: kai viskas se-kasi gerai, dalis žmonių neįzel-gia maloningos Dievo rankos, gė-rį priskirdami savo apskur-mui ir orientacijai.

Nelaimės valandoje gi ne vie-nas nusiplauna rankas, atsako-mybė suversdamas Kūrėjui, nors aiškiai mato, jog blogis paėjo iš žmogiškos prigimties arba net piktos valios.

II

Blogio problema suvokti pa-sunkina dar ir moralinis pakri-kimas.

Stebint spaudą, filmus, teat-rus ir visą šių laikų pramoginį pasaulį, gaunasi įspūdis, jog nuo-dėmės nebėra — viskas leidžia-ma, toleruojama, nutylima...

Tada, žinoma, negali būti kal-bos nė apie bauses, kurias vi-suomet Dievas leido, kai reikėjo sustabdyti moralinę suirutę.

Kas šiandien jas bepriims at-vira širdim, kai stinga net at-sakomybės jausmo?

Milijonai padejuos, jog dienos laiku nebegalima saugiai išeiti į gatvę, bet ar klaus, kodėl taip įvyko?

Jeigu bent penktoji Amerikos gyventojų dalis pareikštų stip-resnį protestą dėl blogų filmų ir tvirkinančių knygų — padė-tis pasikeistų.

Reikia stebėtis, kaip yra ap-temusi nuodėmės sąvoka tokioj civilizuotaj visuomenėj, kad be jokio sunkumo prieita prie atvi-ro negimusių žmonių žudymo miestų ligoninėse.

Piktybė plečiama po visą A-meriką nedora propaganda lais-vės vardu, o pasipriešinimas vos vos jaučiamas.

Iš viso to plaukia logiška iš-vada: duodama laisvė jaunimui tvirkinti, ir tas jaunimas jaučiasi laisvas atitinkamai atsilyginti vi-suomenei.

Dabarties moralinėj krizėj at-sakomingi asmenys jaučiasi pri-blokšti, o pikto verslo puoselėto-jai padrąsinti.

Kuo tai baigsis, nežino tik vie-nas Dievas.

III

Tačiau ir šioje moralės krizėje dar guodžia mus žmogiškos pri-gimties atsparumas.

Žmogus amžių bėgyje buvo vargintas blogiausių aplinkybių, vienok esmėje liko nepalauž-tas.

Jis perėjo per akmenis bei va-rio gadynių žiaurios gamtos ne-pritekliai, per pasaulinius ka-rus, badmečius, moralines ir re-ligines krizes, išsaugodamas gy-vą sąžinės balsą bei šviesesnės ateities viltį.

Sąžinė ir pažangos troškulys hrangensni už auksą turtai, ku-rių Dievas neleidžia galutinai uždengti piktybės rėdīm.

Tai dieviškos dovanos žmo-guje.

Su jų pagalba gali būti įvei-kiamas kiekvienas blogis.

Prel. Mykolas J. Urbonas

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Linden, N. J.

Lindeno Altos skyrius, pasi-
kvietęs talkon kitas organizaci-
jas, vasario 27 surengė Lietu-
vos nepriklausomybės šventės
minėjimą.

Vasario 12 buvo sukviešti lie-
tuvų organizacijų atstovai.
Jie visi bendrai priėmė rezoliu-
cijas, kuriose reikalaujama,
kad Amerikos vyriausybė padė-
tų lietuvių tautai atstatyti ne-
priklausomybę, kad dabar ne-
pripažintų Lietuvos aneksijos ru-
sam, kad iškeltų bylą JT-se. Re-
zoliucijos buvo pasiūstos JAV
prezidentui, Valstybės sekreto-
riui, Amerikos ambasadoriui
prie JT, New Jersey abiem se-
natoriams, dviejų distriktų kon-
greso nariams, gubernatoriui ir
Newarko vyskupui Thomas Bol-
land.

Pamaldos

Pamaldos buvo suruoštos va-
sario 27 d. 2.30 v. popiet Šv.
Teresės bažnyčioje. Mišias auko-
jo kun. P. Totoraitis. Jis pa-
sakė ir pritaikytą pamokslą. Is-
pūdingai per mišias giedojo
Mečys Razgaitis, bosas. Var-
gonais grojo Juozas Stankūnas.

Minėjimas salėj

Minėjimas įvyko 4 v. popiet
Lietuvių laisvės parko salėj. Jį
atidarė Altos skyriaus pirmi-
ninkas V. Tursa, invokaciją su-
kalbėjo kun. P. Totoraitis.

Amerikos lietuvių jaunimo
atstovas V. Šeštokas perskaitė
jo motinos parašytą rezoliuciją
ir gautą atsakymą iš JT amba-
sadoriaus George Bush. Savo
raštą jis užtikrina, kad mūsų
bylą turi galvoj, ir, esant pro-
gai, Lietuvos reikalai nebus pa-
miršti.

Perskaityta ir senatoriaus
Williams senatė pasakyta graži
kalba, kuri įdėta į vasario 15
Congressional Record.

Kadangi šiais metais yra tau-
tinių šokių šventė, jaunimo
kongresas ir patys metai pa-
skelbti jaunimo metais, tai ren-
gėjai pasistengė įtraukti į pro-
gramą daugiau jaunimo.

Pagrindinei paskaitai jie pasi-
kvietė Danguolę Didžbaliene-
Venckutę, kuri yra pati jauna
motina, turi tris vaikus ir tuos
vaikus išmokė lietuviškai ir
juos auklėja lietuviškoj dvasioj.

Deja, minėjimo išvakarėse D.
Didžbaliene susirgo, ir jos pa-
sytą kalbą perskaitė Altos sky-
riaus pirmininkas V. Tursa.
(Kalba pasižymi savo originalu-
mu, ir ją spausdiname atski-
rai. Red.)

Sveikino dar ir prieš trejus
metus buvęs Lindeno miesto ma-
joras Aleksandras Wrigley-
Grigaliūnas, kuris yra trečios kar-
tos lietuvis. Pažadėjo rezoliuci-
ją įdėti bent keliuose laikraš-
čiuose.

Meninė programa

Meninę programą pradėjo
dainininkas M. Razgaitis. Jis
turi stiprų sultingą bosą ir,

muziko J. Stankūno mokomas,
sparčiai daro didelę pažangą. So-
listas padainavo: Ulonai — A.
Vanagaičio, Pasvarstyk, ante-
le — J. Švedo, Kur bakužė sama-
nota — St. Šimkaus, Oi kas
sodai — Br. Budriūno, Kai vėjai
pučia — St. Šimkaus ir Kai tu-
rėjau — J. Stankūno. Akompo-
navo Juozas Stankūnas.

Kudirkos mokyklos mokiniai

Toliau atliko programą Vin-
co Kudirkos liuanistinės mo-
kyklos mokiniai, vadovaujami
mokyklos vedėjo inž. Algirdo
Brazinsko, mokyklos tėvų komi-
teto pirm. Gedimino Alinsko ir
Liucijos Alinskienės. Po vieną
eilėraščių padėklamavo: Rūta
Didžbalytė, Algis Brazinskas,
Regina Brazinskaitė, Jonas
Didžbalys ir Algis Alinskas.
Kvartetą: Rūta Didžbalytė,
Debby Didžbalytė, Rūta Raudy-
tė ir Jonas Didžbalys padainavo
dvi dainas — Leiskit į tėvynę ir
Tylus vakaras. Akordeonistė
virtuozė Rūta Raudytė pagrojo
tris dalykėlius.

Solistė I. Stankūnaitė

Meninę programą baigė pa-
garsėjusi solistė Irena Stankū-
naitė. Ji padainavo: Lietuvos
laukai — S. Mulks-Cerienės,
Mano sieloj šiandien šventė —
Tallat Kelpšos, Bučkis — Ardit-
ti. Ji buvo apsirengusi tauti-
niais drabužiais, dainavo labai
gražiai, tad plovimam nebuvo
galo. Jai akomponavo jos tėve-
lis muzikas J. Stankūnas.

Minėjimą baigiant, daini-
ninkas M. Razgaitis sugiedojo A-
merikos ir Lietuvos himnus,
pritariant visiem dalyviams.

Danguolė Didžbaliene-Venckutė

Lietuvos laisvinimo reikalams
aukų surinkta 355 dol.

Kaip kasmet, taip ir šiomet,
Lietuvių laisvės parko bendro-
vės vadovai J. Ašmontas ir V.
Adamavičius salę minėjimui su-
teikė nemokamai.

Visi minėjimo dalyviai buvo
pakviesti kavutei, kurią suruo-
šė ir vaišino S. Varnickienė, J.
Vaičiūnienė, B. Podleckienė,
A. Davidauskienė, Gailienė,
Audėnienė ir kt. V.T.

ATITAIŠYMAS

Per įvykusį š. m. vasario 27
d. Lietuvos nepriklausomybės
minėjimą Lindene įvyko nema-
loni klaida, kad nebuvo per mi-
nėjimą pareikšta vieša padėka
mokytojai poniai Liucijai Alins-
kienei, paruošusiai dr. V. Kudir-
kos liuanistinės mokyklos mo-
kinių programą. Atsiprašau ir
reiškiu nuoširdžią padėką.
Altos Lindeno skyriaus pir-
mininkas Vladas Tursa.

PUTNAM, CONN.

Mūsų bendrabuty Vasario Še-
sioliktoji buvo pradėta švęsti
ankstyvą rytą. Aldona Šilėnaitė
parašė maldą už Lietuvą, į-
jungdama ir Simą Kudirką. Tą
maldą aštuntą valandą ryto
prieš pamokas skaitė per gar-
siakalbį, kartu meldėsi ir vi-
sas mokyklos jaunimas. Bend-
rabutietės buvo su lietuviškom
vėliavėlėmis; tuo buvo norima
atkreipti draugų dėmesį ir pa-
aiškinti jiems apie dienos pras-
mę.

Pamaldos buvo 5 val. vakaro.
Mišias už Lietuvą ir lietuvius
aukojo vyskupas A. Deksnys.
Jis pasakė ir prasmingą pa-
mokslą. Bendrabutietės buvo
apsirengusios tautiniais drabu-
žiais ir dalyvavo su vėliavomis.

Po pamaldų vienuolyno val-
gomajam buvo pasninkiškos vai-
šės. Besibaigiant vakarienei,
buvo programa. Mūsų laiškas
Simui Kudirkai — parašė ir
skaitė Kristina Gaučytė. Iš V.
Mačernio skaitė A. Dėdinaitė,
B. Brazdžionis — A. Šilėnaitė.
Buvo miela klausyti tokios
pakiliios ir jautrios skaitybos.
Suskambo dvi partizanų dainos

— dainavo seselės ir mergai-
tės. Viena seselė paskambino
kanklėmis. Pabaigai visi sugie-
dojo tautos himną.

Laiškų Lietuvos reikalui bu-
vo išsiuntinėta arti dviejų sim-
tų. Gauta parašų ir iš kita-
taučių žmonių, labai nuošir-
džiai reikalaujančių.

Šventėje dalyvavo vyskupas,
šeši kunigai, dr. B. Matulionis,
dr. A. Kučas ir kiti apylinkės
lietuviai. Nuotaika buvo jauki,
šeimininkiška ir kartu gėrėnė.
Kęčianti tauta buvo priminta
malda ir atgailos pelenais.

Įsipareigojimai tėvynei amžini

Vietos LB apylinkė minėjo
Lietuvos nepriklausomybės at-
kūrimo sukaktį vasario 27. Mi-
nėjimą pradėjo valdybos pirm.
Faustas Rajeckas. Maldą suka-
bėjo kun. dr. V. Cukuras.

Paskaitą skaitė LB Hartfor-
do apygardos pirmininkas ir lie-

VISŲ MŪSŲ PAREIGA NETYLĖTI

DANGUOLĖ DIDŽBALIENĖ

Lindene, N. J., vasario 27
buvo paminėta Lietuvos nepri-
klausomybės šventė. Ten kalbą
pasakė Danguolė Didžbaliene.
Ir kuo įdomi ta kalba? — Savo
konkretnumui ir savo mintimis
apie jaunimo auklėjimą, savo
šauksmu — netylėti.

Nesu jokia kalbėtoja, nesu ir
mokslų baigusi. Esu tik trijų
vaikų motina ir dar studentė.
Bet vistiek norėčiau su jumis
pasidalinti keleta minčių apie
jaunimą, kaip jį pritraukti prie
lietuviškos veiklos, kaip išlai-
kyti lietuviybę.

Pradžią turi būti namuose.
Pirmiausia turi tėvai nusistaty-
ti, kokia kalba vaikas bus mo-
komas. Kai vaikas namuose, tai
yra lengviau pamokyti. Kada
išeina su draugais, tada nenori
kalbėti lietuviškai.

Daugiausia priklausau nuo mo-
tinės. Kalbėk su vaiku lietuvi-
škai! Kai vaikas atsako angli-
škai, nekrepk dėmesio, pamaty-
si, vaikas prabilis lietuviškai.

Tokie dalykai kasdien karto-
jasi daug kartų.

Labai geras dalykas vaikui
paskaityti lietuvišką pasaką, pa-
dainuoti dainelę ir parodyti ko-
rė žaidimą. Viskam reikia tu-
rėti labai daug kantrybės ir
laiko. Lengviausias būdas vaiko
atsikratyti tai užstatyti jam
televiziją. Televizijoj gali pa-
sirinkti kokius "cartoons" arba
kokius šaudymus. Iš jų vaikas
tikrai mažą naudą.

Tėvai turi duoti vaikam gerą
pavyzdį, kad būti lietuviu yra
didelė garbė.

Tėvai turi nesigėdinti lietuvi-
škai kalbėti. Vaikas nenori skir-
tis nuo kitų, todėl vengia kalbė-
ti kita kalba. Man pačiai mo-
kytoja yra sakiusi, kad, mokant
skaityti fonetiniu metodu, lietu-
viškai kalbančiam yra lengva
atsiminti ir atskirti visus bal-
sus.

Kas sako, kad lietuvių kalba
trukdo vaikui, tas nežino, ką
šneka ar pats yra aptingęs ir
lietuvių kalbą pamiršęs.

-o-

Svarbu išlaikyti ir lietuvi-
šką mokyklą. Bet neužtenka,
kad tėvai vaikus pristato į lie-
tuvišką mokyklą. Ir namuose
reikia prižiūrėti, kad pamokos
būtų atliktos. Reikalinga, kad
vaikai paskaitytų lietuvišką kny-
gelę ir kad priprastų prie spau-
dos.

Skaityti irgi gražiai darbuo-
ja. R. J. jasi lietuviškai. Stovyklose susi-

New London, Conn.

tuvių radijo valandėlės vedė-
jas Algimantas Dragūnevičius.
Savo kruopščiai paruoštame
žodyje jis pabrėžė, kad "mūsų
įsipareigojimai tėvynei turi bū-
ti amžini". Okupantui turim
parodyti, kad "mes dar labai
gyvi ir nemanom pasiduoti".

Birutė Orentaitė ir Zita Ra-
jeckaitė padėklamavo eilėraš-
čių, o Algis Rajeckas perskaitė
jaunimo petiją Jungtinėm
Tautom. Kūrėjas savanoris
kpt. Jurgis Dragūnevičius pa-
rodė pemykščio Vasario 16-tos
minėjimo ir kitokių filmų. Iš
New Yorko atvykę Pfizer Co.
leidžiamo Scene žurnalo atsto-
vai darė minėjimo ir jame su-
rengtos gintarų bei tau-
todailės parodėles nuotraukų,
kurių teks išvysti ir to žurnalo
lapuose.

Lietuvos laisvinimui suau-
kota 120 dol., o A. ir M. Pakš-
čiai įstojo nariais į Lietuvių
Fondą, įnešdami 100 dol.

Minėjime dalyvavo (su ma-
žiausiais) 31 asmuo. Jame pir-
mą kartą nedalyvavo Kondratų
mamytė M. Binkienė, 84 m.,
kuri sunkiai serga ir guli ligo-
ninėj.

Jurg. Ezer.

—Grandinė, Clevelando tau-
tinių šokių grupė, St. Butkaus
šaulių kuopos pakviesta, į Det-
roitą atvyks balandžio 9.

tinka su kitų apylinkių jauni-
mu, susidraugauja, pasidalija
įspūdžiais.

Daug įtakos daro ir Mairo-
nio parke skautų sporto šven-
tė. Praeitais metais susirinko
per 300 sportininkų. Nors ne
visi kalbėjo lietuviškai, bet kiek-
vienas nešiojo trispalvę.

Kiekvienas turėtų didžiutis
savo tautybę. Kai vaikai pa-
auga, pradėdane kreipti dėmesio,
kas jie tokie. Tas pats yra ir
tarpe kitų tautų, gyvenančių
Amerikoje.

-o-

Liberalai kontroliuoja moks-
lą. Jų tikslas yra panaikinti
šeimos ryšius. Visokiais bū-
dais vaikams įrodinėja, kad yra
"generation gap" tarp vaikų ir
tėvų. Kodėl vaikas turi sutikti
su tėvais, kai mokyklose aiški-
na, kad vaikas turi pilną teisę
savaip galvoti?

Gera, aš su tuo sutinku. Bet
kodėl ta medžiaga, kurią var-
toja mokyklose, yra kairiųjų
pažiūrų? Pavyzdžiui, anglų kal-
bos pamokoj vaikai skaito
straipsnį, kuriame aiškina, kad
vaikas būtų laimingesnis, jeigu
jis turėtų daugiau kaip vienus
tėvus. Kitas straipsnis apie
"Women's Liberation" aiškina,
kaip motinos prižiūti prieš vai-
kų ir namų. Ta organizacija rei-
kalauja, kad valdžia, norėdama
motinoms palengvinti, pastaty-
tų "day care center". Jei moti-
na norėtų eiti į darbą, tai ne-
būtų surišta su vaiku. Be to, dar
aiškina, kad toks vaikas greičiau
galės būti savarankus.

Bet ar tai nėra šeimos skal-
dymas?

Išklau tuojau ir visa eilė
klausimų. Žmonės, kurie degi-
na Amerikos vėliavą, ar turi
būti baudžiami kalėjimu? Ar tė-
vai turi teisę pasakyti vaikam,
su kuo draugauti? Ar gali ves-
tis skirtingų rasių? Ar tėvai
gali pasakyti vaikam, kaip jie
gali rengtis?

Čia tik mažą dalis tų klau-
simų.

Tokias idėjas vaikam kala i
galvą. Bet to neužtenka. Skai-
to straipsnius su nuotraukomis
apie artistę, kuri viešai pasisa-
ko, kad ji yra komunistė.

Kada paklausi švietimo sky-
rių (Board of Education), ko-
dėl šį šlamštą turi mokyklose
naudoti, jie atsako, kad čia nie-
ko blogo nemato. Gal jūs ne-
suprantate, arba esate "old
fashioned". Dabar ne akmens
amžius. Toliau aiškina, kad to-
kia medžiaga reikalinga vai-
kam, nes senos knygos nusibo-
dė. Reikia kitokių idėjų galvas
pripūsti.

-o-

Gal klausimas kyla, kodėl
aš kalbu apie angliškas mokyk-
las. Ką bendro turi jos su Va-
sario 16 minėjimu? Jeigu mes
nekreipsime dėmesio į politiką
ir į mokyklų sistemą, tai prie
dabartinės politikos ir vaikų
auklėjimo gali greitai ateiti lai-
kas, kai mes susitęję nebegalė-
sime laisvai paminėti šios didelės
šventės.

Visų mūsų pareiga sekti poli-
tiką ir vaikų auklėjimą ir —
svarbiausia — netylėti!

F. KIRŠA...

(atkelta iš 3 psl.)
— F. Kiršos Palikimo leidy-
ba rūpinasi dabartinė Liet. Ra-
sytojų d-jos valdyba, ypačiai gi
jos pirmininkas poetas Leonar-
das Andriekus, O.F.M. Jo rūpes-
tis, jo nuolatiniai pasiteiravimai
ir paskatinimai nesunkino, o
paspartino mano darbą. Betgi
tuo tarpu pagrindinis "fondas"
Palikimui išleisti yra paties F.
Kiršos palikti pinigai, rodos, apie
du tūkstančiai dolerių. Žinoma,
tos sumos didžiai pabrangu-
siems spaudos darbams apmokė-
ti anaipol nepakaks, reikės d-
jos valdybai dar kita tiek suras-
ti, nesgi F. Kiršos pomirtinis lei-
dinybės stambus, berods, apie
400 psl. knyga. Tačiau aš ne-
abejoju, kad Palikimas bus iš-
leistas dar šiais 1972 m.

— Gintaro, Montrealio jauni-
mo liaudies instrumentų an-
samblio, vadovas Zigmantas Lapi-
nas ir tėvų komiteto pirmini-
kas Paulius Povilaitis lankėsi
Chicagoje ir aptarė IV-tosios tau-
tinių šokių šventės muzikinę
dalį ir techniškus ansamblio at-
vykimo reikalus. Posėdy daly-
vavo Alvydas Vasaitis — šven-
tės muzikinės dalies vadovas, dr.
Leonas Kriaučiūnas — rengi-
mo komiteto pirmininkas, Algis
Modestas — vicepirmininkas, Bi-
rutė Vindašienė — sekretorė ir
Vytautas Radzius — leidinio re-
daktorius bei muzikinės dalies
koordinadoras.

— R. M. Rilkės knygą "Sak-
mė apie kometo Kristupo Rilkės
meilę ir mirtį" lietuvių kalbon
išvertė dr. Henrikas Nagys, o
medžio raizinius jai sukūrė dail.
Telesforas Valius. Ši poezijos
knyga išversta į daugelį kalbų,
o lietuviškai numatoma išleisti
šiomet. Rilkė šią sakmę sukūrė
1899, o 1904 ir 1906 ją perreda-
gavo.

— Prel. Pr. M. Juras, P. A.,
šiuo metu gyvenęs Matulaičio
namuose Putnam, Conn., Bosto-
no arkivyskupo H. S. Madeiros
pakviestas gegužės 25 kartu su
vyskupu aukoti mišias prel. Ju-
ro ir jo klasės draugų aukšnio
kunigystės jubiliejaus proga.
Prel. P. Juras įšventintas kuni-
gu 1922 birželio 18.

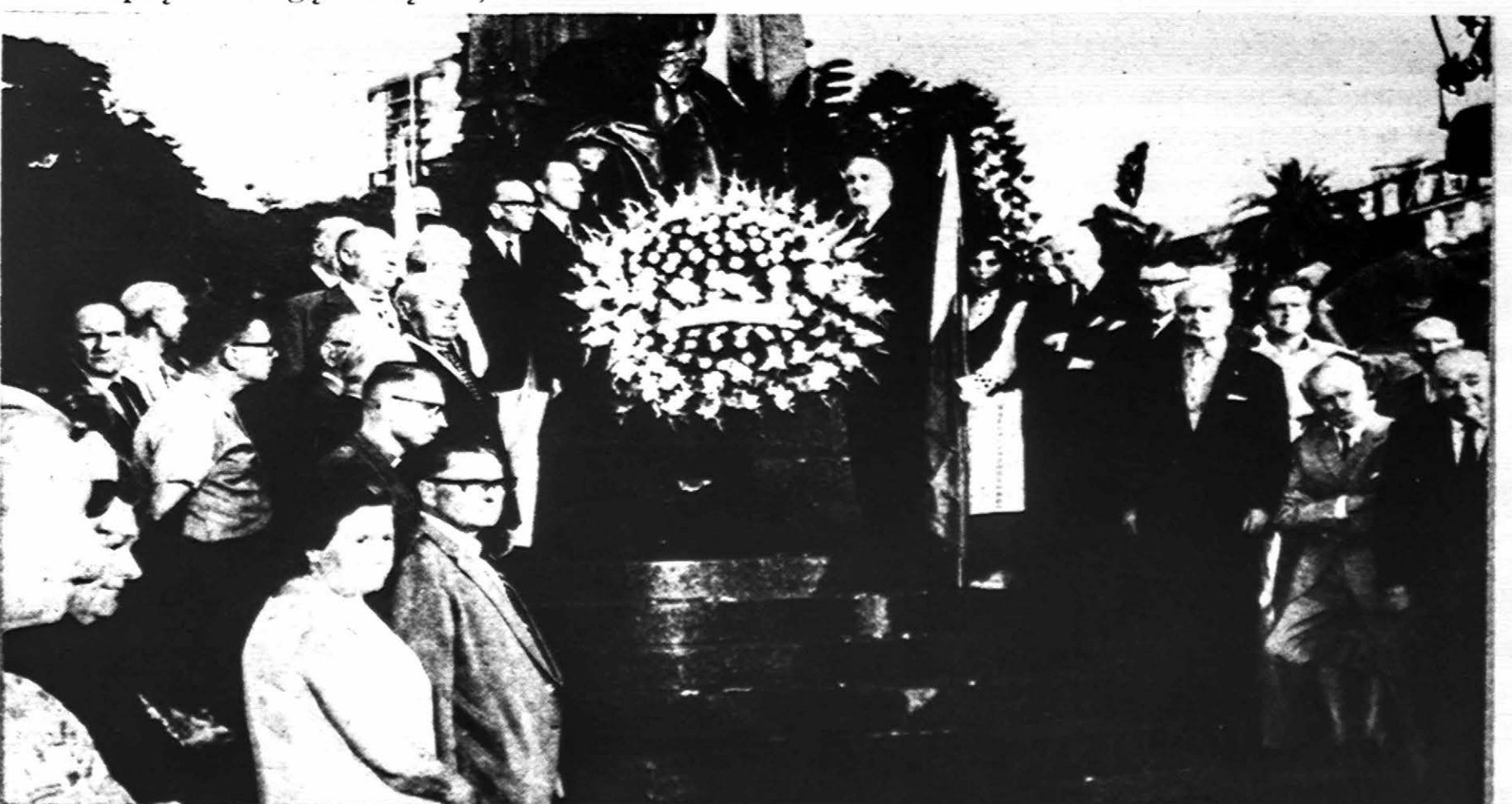
— Rašytojo Vytauto Alanto
pagerbimą, jo 70 metų amžiaus
ir naujų jo knygų pasirodymo
proga, ruošia L.Ž. sąjungos Det-
roitto skyrius spalio 21 Lietu-
vių namuose. Literatūrinę dalį
paruos ir režisuos akt. Karolis
Balys. Bus ir banketas.

— Solistai Stasys Baras ir Da-
na Stankaitytė kovo 15 atliko
koncertinę programą Australijoje,
Adelaidės mieste Town Hall.
Dienraščio "The Advertiser" ži-
niomis kovo 15 d. koncerte abu
solistai išpildė Strauss, Brahms-
so, Puccini ir Giordano operų
arijas. Tas pats dienašritis kovo
6 pranešė, kad nuo kovo 4 Aus-
tralijoj savo programą vykdė
"Rusų festivalis". Šalia visos
eilės rusų menininkų, kovo 4
Richmonde dalyvavo ir barito-
nas Eduardas Kaniava, su Nina
Izakova išpildęs arijas iš operų
"Carmen" ir "Sevilijos kirpėjas".
Rusų menininkų gastrolės nu-
matytos kovo 22. (E)

— Eltos biuletenis portugalų
kalba pradėdamas leisti nuo
kovo mėn. Brazilijoje. Sao Paulo
mieste. Jis kurį laiką buvo su-
stabdytas. Naujas redaktorius
— prel. Pijus Ragazinskas, re-
dakcijos nariai: Jonas Vala-
vičius ir kun. Pranas Gavenas.
Argentinoj leistas biuletenis is-
panų kalba taip pat atnaujinamas.
Jo nauju redaktorium su-
tiko būti prof. dr. Julius Kaka-
rieka. (E)

— Nauji Darbininko skaityto-
jai: A. Burba, Brockton, Mass.,
E. Jasiūnas, Chicago, Ill., A.
Šalnaitis, Phila., Pa., G. A.
Konstant, Valley Stream, N. Y.,
K. Stasiukevičius, Newington,
Conn., S. Aukštikalnis, Maspeth,
N. Y. Užsakė kitiem: A. Mockus,
Hartford, Conn. — dr. A. Stan-
kaičius, Wethersfield, Conn.; U.
T. Daukantas, Worcester, Mass.;
— J. Stundzai, Lawrence, Mass.;
J. Petrikas, Santa Monica, Ca-
lif. — Mrs. A. Whittaker, Santa
Monica, Calif. Sveikinam nau-
jus skaitytojus ir dėkojam užsa-
kytojams. Darbininko prenume-
rata naujiem skaitytojams pir-
miem metim tik 7 dol.

Drįstu tikėti, kad ir lietuvių
visuomenė, knygoms išėjus, ne-
dels jų įsigyti, tuo padėdama
LRD-jos valdybai iš padarytų
skolų išbristi.

Buenos Aires, Argentinoj, lietuviai, švęsdami Vasario 16-tos šventę, uždeda vainiką ant
San Martin paminklo. Grupėj matosi A. Mičiudai, Z. Juknevičius, V. Rymavičius, J. Gilvy-
dis, T. A. Aliukas, kun. A. Steigvila, dr. Dussaut ir kiti. Nuotr. Kirsuko

Nashua, N. H.

Pernykščiai metai, kaip ir kit, Nashua lietuviam pateikė malonių ir nemalonių valandų. Į amžiną atilsį palydėjom 24 kolonijos lietuvius. Jų tarpe Šv. Kazimiero parapijos vargonininką Joną Tamulionį, gimusį Marcinkonyse 1893, Amerikon atvykusį 1907. Mirė ir kitas marcinkoniškis, 90 metų sulaukęs Kazys Gaidys, išaukęs sūnų, kuris yra mokyklų viršininkas Vermonto valstijoje.

Netekom ir nuosavybių verslininko Vinco Mitchellio (Mikučionio), gimusio 1887 balandžio 22 Veprių valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Amerikon atvyko 1907 pas brolių Laconia, N. H. Čia pagyvenęs 17 metų, persikėlė į Nashua ir susituokė su Darbininko buvusio redaktoriaus seserim Tekle Kneizyte. Per eilę metų abu pasižymėjo energinga veikla kolonijos draugijose. Velionis buvo laidojamas iš Šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, kuriai testamentu paliko 1000 dol. Mišias aukojo vikaras kun. F. Spenceris, asistuojant klebonui J. Bucevičiui ir iš Manchesterio, N. H., atvykusiam kun. P. Vaičiūnui. Ties altorium dalyvavo ir velionies vaikaitis kun. A. Kneizys, atvykęs iš Hudsono, Mass. Šermenimis rūpinosi Kazlauskas. Kolumbo vyčių skyrius, prie kurio velionis priklausė, atliko tradicinį mirusio nario pagerbimą. Karštą nešė vaikaitis Pranas ir Vincas Kneiziai ir Antanas Staniulis, adv. A. Raudonis, Kazys Grauslys (Bolfo skyriaus pirm.) ir Pranas Stončius. Velionis palaidotas Kneizių šeimos kapinėse, Norwood, Mass.

Nekalto Prasidėjimo šventė

kun. A. Kneizys specialiai atvyko į Šv. Kazimiero bažnyčią ir aukojo šeimyniškas mišias už a.a. Vincą Mitchellį. Be Teklės Mitchellienės, dalyvavo kun. Antano brolio žmona ir jos keturios dukrelės, kurių vyriausioji, dvylikos metų, perskaitė pirmą skaitymą, jos sesutė, dešimties metų, — antrąjį, o dvi jauniausiosios nešė altoriaus dovanas.

Į amžiną atilsį palydėjom 95 metų amžiaus sulaukusį žemaitį Joną Grauslį, gimusį 1876 rugpjūčio 24 Gargžduose. Į Ameriką jis atvyko 1903. Iš laivo išlipo Portlande, Me., ir čia gyveno apie 15 metų, dirbdamas miškuose ir kitur, vienu metu pasiekdamas net kasyklas West Virginijoje. Po to apsigyveno Nashuoje. Žmona Ursulė mirė 1965. Rekordinio amžiaus sulaukęs Nashuoje, rodos, buvo marcinkoniškis Vincas Tamulionis, miręs prieš trejus metus, tik šešiais mėnesiais nesulaukęs šimto metų. Jonas Grauslys — bene antras rekordinis.

Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos Šv. Kryžiaus kapinėse. Lietuviškas mišias aukojo klebonas kun. J. Bucevičius, asistuojant velionies vaikaitiui pranciškonui tėvui Bernardinui Grausliui ir pranciškonų provincijolui tėvui Jurgiui Gailiūšiui. Prie altoriaus dalyvavo ir pranciškonas brolis Jurgis Petkevičius. Karštą nešė vaikaitis Antanas Shacka (banko vedėjas Michigane), adv. A. Raudonis, vaikaitis Kazio Grauslio vyriausias sūnus Kazys, Pranas Stončius, Domininkas Valinskas ir Tomas Grigas. Šermenimis rūpinosi Kazlauskas. Kolumbo vyčių skyrius, prie kurio velionis priklausė, atliko tradicinį mirusio nario pagerbimą. Karštą nešė vaikaitis Pranas ir Vincas Kneiziai ir Antanas Staniulis, adv. A. Raudonis, Kazys Grauslys (Bolfo skyriaus pirm.) ir Pranas Stončius. Velionis palaidotas Kneizių šeimos kapinėse, Norwood, Mass.

Kapinėse maldas sukalbėjo tėvas Bernardinas, taręs keletą žo-

džių apie velionį dėdę ir katalikišką mirties prasmę. Jis pravedė giesmę Marija, Marija.

Šios laidotuvių buvo iškilmingai lietuviškos, kas dabar reta Nashuoje.

Velionis paliko sesers sūnų kun. A. Bendžiūną Chicagoje ir sesers dukterį seselę Eugeniją Alminauskaitę Romoje.

—

Vienas iš smagesnių pernykusių metų įvykių buvo Bolfo skyriaus suruoštas aukų vaju (Vasario 16-tajai ir labdarai). Altai buvo surinkta 236 dol., o Balfui 342 dol. Stambesni aukotojai: 25 dol. — žurnalistas Adolfas Bernotas; po 10 dol. — Moterų Sąjungos sk., dr. V. Kaupas, inž. ir ponis K. Daugėlai; 9 dol. — V. Aranauskas, Kortų vakarėliai davė 74.35 dol., o rinkliava bažnyčioje 163 dol.

Šv. Kazimiero parapijos Vėdusių Porų klubas įvairiais būdais (ypač pavykusia loterija ir pupų vakariene) sutelkė veikd tūkstančius dolerių bažnyčios vidui pagraizinti (apdengti klauptą, grindim iškloti nauju kilimu, įtaisyti ramsčiam laiptuose). Darbus prižiūrėjo vikaras kun. F. Spenceris. Šiandien bažnyčios vidus daro jaukų įspūdį ir susilaukia pagyrų iš kitataučių. Klubui padėjo Moterų Sąjunga ir kai kurie parapičiai aukomis. Be to, klubas suruošė parapijos vaikų Kalėdų eglaitę. Dėdėdū sumaniai suvaidino kolekto-rius Alfonsas Palevičius.

Advokatam Veliškai ir Raudoniui vadovaujant, kapinių komitetas suruošė pavykusį sporto vakarėlį, kurio pažiba buvo Jack Sharkey. Vakarelis paliko apie du tūkstančius pelno, skirti išasfaltuoti keliui kapinėse.

Kor.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti šio adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

VYRO ATSAKOMYBĖ Klausimas

Esu lietuvaite, gyvenusi Lenkijoje. 1960 Lenkijoje ištekejau už lenko. Prieš tai buvau ištekejusi už lietuvio, bet jis mirė, ir aš pasilikau su mažu vaiku.

Su antru vyru iš pradžių su gyvenau neblogai. Jis dirbo ir aprūpino mane ir vaiką. 1961 nutarėm emigruoti į Ameriką. Vaikas liko su mano motina Lenkijoje. Zadėjom vėliau atsiimti ir vaiką.

Atvykę apsigyvenom Chicagoje. Abu susiradom darbus ir pradėjom kartu taupyti, kiek galėdami.

Praėjo treji metai. Mano vyras pradėjo dažniau išgerti su draugais ir vis mažiau taupyti. Man prisijėjo pirkti maisto ir kitų būtinai reikalingų daiktų. Dirbau sunkiai ir namie, ir fabrike.

1968 pradėjau sirguliuoti. Tai krūtinę skaudėjo, tai galvą, ir vis būdavau pavargusi. Nuėjau pas daktarą. Jis man patarė gauti mėnesį atostogų ir pasilsėti.

Pasikalbėjau tuo reikalu su vyru. Jis buvo labai nepatenkintas ir piktas. Sako, ką tu manai, aš vienas dirbsiu ir tave išlaikysiu? Jei nori savi "benkartą" atsivežti, turėsi pati susitaupyti užtenkamai pinigų, kitaip aš nepasirašysiu, ir t.t.

Tėsiu darba, bet sveikata vis darėsi prastesnė. Galų gale sukaitau darbe, ir mane nuvežė ligoninė. Ten, padarę visokių tyrimus, pasakė, kad aš turiu neišgydomą ligą — sklerozę. Daktaras apie tai pasakė ir mano vyrui.

Grįžusi namo, vyro neberadau. Jis išsikraustė, man esant ligoninėje. Pradėjau visus pažįstamus klausyti, kur jis yra, bet niekas man nepasakė. Grįžau į darbą, nes daktaras patarė dirbti, kol galėsiu. Tuoj po to, kai nuėjau į banką pinigų pasiimti, pasirodė, kad vyras yra išėmęs du trečdalius mūsų kartu sutauptų pinigų. O jis pats lyg į vandenį kritęs: jo nėra ir nėra.

Prieš keletą mėnesių gavau laišką iš teismo, kad vyras nori su manim išsiskirti. Aš labai supykau. Nutariau jam skyrbybą neduoti. Esu ligonis, ir man reikalinga jo pagalba. Pasiemiau advokatą ir paprašiau jį ginti mano bylą.

Vieną vakarą atbėgo pas mane mano vyras ir sako, kad jo advokatas jam žadėjo gauti "divorce", kad, girdi, jokių sunkumų nebus. Jei aš geruoju su tiksiu, jis man duosias tris tūkstančius dolerių; kitaip, — jis nuėsis pas imigracijos valdininkus ir mane apskųsias, kad aš, Lenkijoje būdama, turėjau reikalo su komunistais. Tai yra grynas melas, ir mano vyras žino, kad tai neteisybė. Bet kaip aš galėčiau tai įrodyti? Net bijau savo advokatui apie tai pasakyti, nes jis yra amerikietis, ir gali patikėti, kad aš turėjau reikalo su komunistais, ir mane dar gali iš Amerikos išvyti. Kur aš, ligonis, dingčiau Lenkijoje? Tentrūkstai vaistų, ir uždirbti centą sunku, ypačingai iš Amerikos grįžusiam žmogui. Gal jie mane ir neįleis? Juk esu ligonis ir netrukus darbu nebetiksiu.

Labai prašau Tamstos patarimo. Esu viena, nesveika ir nežinau, kur ieškoti pagalbos. Žmona, Illinois

Atsakymas

Tamstos vyras neturi jokio pagrindo (grounds) skyrbybom gauti. Iš kitos pusės Tamstos advokatas neturės sunkumų gauti sprendimą Tamstos naudai "se-

parate support" pavidalu. Vyras yra Tamstą "apleides" (deserted), o ne Tamstą jį. Teisimas būtinai įsakys Tamstos vyrui mokėti Tamstai tam tikrą savaitinę arba mėnesinę sumą. Tamstai turi teisę būti vyro išlaikoma. Vyras taip pat bus atsakingas už Tamstos gydymo išlaidas dabar ir ateityje.

Papasakok savo advokatui apie vyro grasinimus. Taip grąsinti yra žemas, bjaurus ir smerktinas elgesys. Teisimas taip pat turėtų būti apie tai painformuotas. Vyras nori Tamstą išgąsdinti ir, pasinaudojant Tamstos baime, priversti Tamstą su tikti su jo siūlomomis sąlygomis. Toks elgesys yra tolygus šantažui (blackmail), ir teisimas labai nepalankiai žiūrį į tokius reikalus.

Nesirūpink dėl to, kad Tamsta negalėtų įrodyti savo nebendradarbiavimo su komunistais. Tamstai nereikalingi jokie "įrodinėjimai". Patariu būti visiškai atvirai su savo advokatu. Jeigu klientas slepia nuo savo advokato kokias nors aplinkybes, advokatas negali jam tinkamai atstovauti ir jo bylą ginti.

KODĖL NELEIDŽIA STATYTI NAMUS?

Klausimas

Gyvenam West Massachusetts. Esam ankstesnės kartos lietuvių. Visuomet skaitom Tamstos patarimus.

Į Ameriką atvykom dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ir apsigyvenom toje vietoje, kurioje gyvenam ir dabar. Turim nemažą nekilnojamo turto (real estate). Pirkom po tiek, kiek įstengėm, kai pasitaikydavo.

Daugiau kaip prieš 20 metų pirkom kampinį sklypą (lot). Nors per paskutinius 10 metų daug kas į mus kreipėsi, prašydami jiems parduoti tą sklypą, bet mes nepardavėm. Sakėm, gal ktram iš vaikų patiks, norės namus pasistatyti, tai ir turės gerą sklypą geroj vietoj.

Mūsų sūnus vedė kitątautę, mum labai nepatinkančią merginą, nors galėjo pasirinkti, kokią tik būtų norėjęs, net ir lietuvę, nes yra labai geras vaikas ir išėjęs mokslus. Bet šiam krašte vaikai tėvų neklauso ir su jais nesiskaito.

Mes turim net tris kelių šeimų namus. Bet marti nenori juose gyventi: esą, tik ne jai, poniai, tokie namai. Ji nori gyventi naujuose namuose ir, be to, vienos šeimos.

Sūnus paprašė mus jam paskolinti pinigų vienos šeimos namam pirkti, nes, esą, labai daug procentų reikia dabar mokėti už paskolą (mortgage) bankam. Mes tarėmės šiaip ir taip, bet nutarėm pinigų neskolinti, tik pasiūlyti jiems savo kampinį sklypą statybai. Davėm sąlygą, kad statytų dviejų šeimų namus, o ne vienos; tada, bėdai ištikus, galės bent apsimokėti mokesčius ir šiaip dar kiek liks, o gyvens kaip ponai naujuose namuose. Sakėm, pridėsim ir pinigais, bet namai turės būti surašyti jų ir mūsų vardu, pusiau.

Marti, ilgai pūtusi, sutiko. Sūnus pasiėmė statybininką (contractor). Tas žadėjo gauti reikalingą leidimą (building permit). Po kelių savaičių kontraktoriaus mum pranešė, kad miestas neleidžia statyti dviejų šeimų namų toj apylinkėj, kur mes turim sklypą. Kodėl, mes nesuprantam, nes toj pačioj gatvėj yra daugiau dviejų šeimų namų. Kodėl mum neleidžia?

Kontraktoriaus aiškino sūnui, kad miestas "užfryzino" leidimus. Ką reiškia "užfryzino" — mes nesuprantam. Jis mum sako, kad galim kreiptis į aukštesnę vietą leidimui gauti, bet jis manas, kad mes to leidimo negausim. Sidlo statyti vienos šeimos namus.

Gal Tamsta mum išaiškinsi, ką tai reiškia "užfryzino" ir ką mum reikėtų daryti tokiu atveju. Seni skaitytojai, Massachusetts

Atsakymas

Atrodo, kad Tamstų miestas, t.y. miesto valdybą, "užšaldė" esamą padėtį tame rajone, kuriame Tamstos turite tą kampinį sklypą. Kiekvieno miesto valdyba turi teisę nustatyti miesto spylinkių "zoning" klasifikaciją. Tai reiškia, ji turi teisę nustatyti, kad tam tikra miesto sritis būtų skiriama vienos šeimos namam (single residence zone), kita sritis — vienos ir dviejų šeimų namam, o trečia sritis — "pusiau biznio" statybai ir pan.

Žinoma, darydami tokias "sprendimus" miesto valdybos nariai turi vadovautis objektyviais standartais ir viso miesto gyventojų bendra geroje (for the public good).

Tamstų miesto valdyba, matyti, nutarė padaryti Tamstų rajoną vienos šeimos "residential" zona ir tokiu būdu neduoda leidimo dviejų šeimų namam tame rajone statyti. Žinoma, egzistuojantieji dviejų šeimų namai negali būti tuos statyti "paliečiami", nes tokie nuostatai negali būti "retroaktyvūs", tai reiškia, kad tie miesto valdybos nuostatai arba potvarkiai gali būti taikomi tik ateityje statomiems namams, o ne tiems namams, kurie buvo pastatyti prieš priimant tuos nuostatus.

Jei Tamstos kreiptumėtės į aukštesnę instanciją, būtent į "Board of Appeals", — Tamstų advokatas turėtų įrodyti: 1. kad Tamstų sklypo "ypatybės" (characteristics) skiriasi nuo kitų sklypų ir kad dėl to skirtumo nuostatai taikymas Tamstų atveju sudarytų Tamstoms ypatingą skriaudą (hardship), arba 2. kad miesto valdybos išleisti nuostatai yra nekonstitucionaliūs, pvz. dėl to, kad standartai, kuriais vadovautis miesto valdyba, neturi "rimto" ir visiem taikomo pagrindo (unreasonable arba discriminatory).

Šiuos dalykus įrodyti nėra lengva, ir todėl, prieš nutariant, patariu Tamstom kreiptis į vietinį advokatą, kuris yra susipažinęs su vietinėmis sąlygomis ir sugebės smulkiau bei nuodugniau išaiškinti rūpiną problemą.

Kent universitete bus dėstoma lietuvių kalba

Jau surinkta tiek pinigų, kad būtų galima įkurti lietuvių kalbos kursų Kent valstybiniame universitete. Nuširdi padėka visiem aukotojams.

Bus trys lietuvių kalbos kursai, kiekvienas keturių kreditų (keturios valandos). Kursų numeriai — 160, 161 ir 162. Kursai pradėdami kovo 27, pavasario semestre. Manoma, kad kitais metais bus galima pridėti dar tris kursus, kiekvienas trijų kreditų vertės (trys valandos). Tada bus galima gauti 21 kreditą (21 valanda) — kolegijos kurse.

Lietuvių kalbos kursai bus nuolatiniai. Studentų skaičius neribotas, bus dėstoma nors ir vienam studentui. Kursam dėstyti pasamdytas žmogus, kuris dėstydamas naudos atitinkamai paruoštus tekstus, magnetofono juosteles. Bus panaudoti ir specialūs instruktoriai.

— Muzikinės juostos, kurios įgrota IV-tosios tautinių šokių šventės repertuaras, jau išsiuntinėtos visom tautinių šokių grupėms, kurios užsiregistravo šventėj dalyvaui.

CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA

K.V. BANAIČIO
3v. opera

Jūratė ir Kastytis

PASAULINĖ PREMJERA
1972 m.

Balandžio mėn. 29d., 8:00 val. vak.

II spekt. balandžio 30d., 3:00 val. p. p.

III " gegužės 6d. 8:00 val. vak.

IV " gegužės 7d., 3:00 val. p. p.

Marijos mokyklos auditorijoje
Chicago, Illinois

Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St.
Ten pat gaunamas ir operos libretas
BILIETŲ KAINOS:
Premjerai — parteris: 10, 8, 7, 5 dol., balkonas: 10, 8, 5 dol.

Kitiems spektakliams — parteris: 9, 8, 6, 4 dol., balkonas: 9, 7, 4 dol.

PAŠTU bilietus galima užsakyti, kartu siunčiant čekį ir pažymint spektaklio datą, šiuo pavadinimu ir adresu:

LITHUANIAN OPERA OF CHICAGO
6905 South Artesian Avenue
Chicago, Illinois 60629

ANTRASIS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Antrajam Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui ruošiamasi gana rimtai. Chicagos jaunuolių vadovaujamas jaunimo komitetas, pasiskirstęs į visokias komisijas, yra jau tikras organizacinis konglomeratas; esame informuojami, kad šiame komitete su visomis komisijomis ir pakomisėmis kongreso darbui jau įtraukta virš šimto jaunų žmonių. Dabar, kaip tenka patirti, problema darosi, kad komisijos viena ant kitos neužgrįžtų ir nesusišalintų. Šiai problemai išspręsti komiteto pirmininkas Romas Sakadolskis pakeitė posėdžiavimo planus: mažiau komiteto posėdžių, daugiau komisijų pirmininkų posėdžių. Sako, kad taip lengviau vyksta koordinacinis darbas. Be abejo, tokiam didelės apimties įvykiui, kaip pasaulinis jaunimo kongresas, nėra lengva gimti ir atsirasti iš nieko; problemų šimtai, o kai kurios iš jų tiesiog "be reikalo" atsiranda.

Viena iš tokių problemų yra įvairūs gandai apie patį kongresą. Jų esama įvairiausių. Vieni pagrįsti, kiti — pusiau tikri, o dar kitus kažkas sukūrė ir paleido mūsų klajoti. Va, kad ir kongreso simbolis: vieni sako, kad jis pakeistas, kiti kad ne, bet bus pakeistas, ir panašiai. Tikrovė yra tokia: kongreso ženklas yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ženklas: vytytis ir pasaulis. Tiesą, buvo tartasi jį padaryti kitokį (kažkas dejuo, kad jaunimas nieko naujo negali sugalvoti, tik PLB kopijuoti!), su lelija, pašto karveliu ir pasauliu, bet komisijų pirmininkai tokį ženklą atmetė ir vis dar dalykas tapo sutartas 8 m. kovo 18 dienos posėdyje. Ženklas lieka vytytis ir pasaulis.

Gal kai kam atrodys keista, kad trys mėnesiai prieš kongresą "vaikai mušasi" dėl simbolio. Tačiau tai kaip tik rodo, kiek dėmesio skiriama smulkmenoms, detalėm ir — demokratiškai.

Kalbama, kad šis kongresas bus gerokai skirtingas nuo 1966 metais įvykusio pirmojo kongreso. Klausimas kyla, kuo skirtingas? Trumpai tuos skirtumus čia suminėsim: 1) šiame kongrese bus jaunimo rinkti delegatai, kurių skaičius ribotas — 250; 2) ši kartą kongresas turės trečiąją dalį, studijų dienas, kurių pirmiau nebuvo (pirmosios dvi dalys yra stovykla ir pats suvažiavimas); 3) pasirodys jaunųjų menininkai iš viso pasaulio bendrame literatūros-meno vakare; 4) kongresas turi finansų kontrolę ir atskaitomybę, kurios anuomet nebuvo ir 5) kongreso atidarymas įvyks Chicagoj, o uždarymas — Toronte, vadinasi tęsis per du kraštus. Yra dar ir daugiau mažesnių skirtumų, pvz. ši kartą nebus grožio karalaitės rinkimų, nors australai tokią rinką patys vieni, bet visai skirtingu principu (ji bus vadinama ne grožio, bet kongreso karalaitė, titulas teks tai, kuri surinks daugiausia aukų kongresui Australijoje); vidutinis kongreso dalyvio amžius jau pramatomai bus žymiai jaunesnis (spėjama, kad vidurkis bus 19 metų), ir

daug panašių dalykų, be galo įdomių visiems, kurie rūpinasi ir seka mūsų išeivijos jaunų žmonių darbus.

Nenuostabu tad, kad šio įvykio belaukiant, ne vienam iš mūsų dreba širdis ir reiškiasi rūpestis, entuziazmas ir susijaudinimas. Taip ir reikia. Tai bus lemtingas dalykas; kiek lemtingas — pakalbėsime kitą kartą.

A. Sabalis

Chicagos lietuvių televizijos metinis susirinkimas, įvykęs kovo 12. Nariai vieningai sutarė programą išlaikyti. Nuotr. M. Nagio

PO CHICAGOS DANGUM

Lietuvių televizija gyvuos LTV rėmėjų susirinkimas įvyko kovo 12 Jaunimo centre. Dalyvavo 25 nariai ir svečiai. Susirinkimą atidarė pirm. Pr. Kašuba ir pirmininkauti pakvietė žurn. J. Janušaitį, sekretoriauti — F. Šlutiene.

Paaikėjo, kad metų laikotarpįje gauta ir išleista 25,180 dol. su 411 dol. deficitu. Pr. Kašuba pasiūlė ir kitiems metams tokią pat samatą.

T. Šlutiui atsisakius iš programos vedėjo pareigų, susirinkimas pritarė, kad jam padedant (būnant technikiu vedėju), dirbs šie 4 žmonės: R. Sakadolskis, Bal. Brazdžionis, T. Šlutas, P. Petrutis. Galės būti ir penktas vedėjas, jei valdyba suras.

Nauja valdyba išrinkta iš 11 žmonių: T. Šlutas, F. Šlutiene, Indriūnas, R. Sakadolskis, A. Stakėnas, J. Sidlauskas, Skudra, Skudrienė, Vaitekūnienė, B. Sebastijonas, Lukoševičius. Revizijos komisija: Pr. Kašuba, Karsienė ir V. Kuliešius. Šie žmonės pasiėmė ant savo pečių išlaikyti lietuvišką televiziją. Visuomenė ir žiūrovai ją palaikys.

Dabar 26 kanalas įėjo į kabelio linijas, ir galės jį matyti visos Amerikos lietuviai.

Balandžio 22 Lietuvių namuose, 6422 So. Kedzie Ave., įvyks šešerių metų LTV sukakties šventės.

LTV valdybai pasiūlyta išleisti šokių plokštelę, stengtis nufilmuoti jaunimo kongresą, tautinių šokių šventę bei kitus svarbesnius įvykius.

Naujos lietuviškos gaidos

Kompozitoriaus Broniaus Budriūno paskutiniu laiku išleisti šie muzikos kūriniai: "Nemunas laužia ledus pavasarį" — fortepionui koncertinis bravourinis dalykas. Tai to paties kompozitoriaus sonatos "Mano Tėvynė" ketvirtoji dalis. JAV LB Kultūros fondo leidinys nr. 53. Chicago. Kaina 2 dol.

"Lietuvio giesmė" chorui su fortepionu (žodžiai V. Mykolaičio-Putino). Premijuota PLB valdybos tautinių giesmių konkurse 1968. JAV LB Kultūros fondo leidinys nr. 47. Chicago. Kaina 30 c.

"Mišių giesmės" chorui arba bendram giedojimui (žodžiai kun. Stasio Ylos). Mecenatas Kunig. Vienybės Connecticut apygarda. Br. Budriūno kūriniam leisti fondo leidinys nr. 7. Kaina 50 c.

"Mūsų žemė Lietuva" (žodžiai Bern. Brazdžionio), premijuota

Prekybos Rūmai Dariaus ir Girėno salę kovo 8 įvyko įdomus Lietuvos Prekybos Rūmų susirinkimas.

Po pirmininko K. Okso mažesnių pranešimų A. Baliūnas pristatė Chicagos namų valdybos atstovą R. Lefley, kuris skaidrėmis ir statistika rodė mažai atsieinančių namų statybą Chicagoj. Paaikėjo, kad eilė didžiųjų namų, turinčių 15—20 aukštų, duoda nuostolius, nes žmonės nebeori juose gyventi, kad ir mokėdami tik 60 dol. mėnesiui. Cabrinai pastatė keli šimtai butų yra tuščių, nes ten ir kitur pasidarė baisu gyventi dėl žudynių, vagysčių, išprievartavimų ir kt. Namų valdyba esanti numačiusi statyti mažus namus, po du aukštus. Daugiau jie būsiai statomi baltųjų rajonuose, bet būsiai išsileidžiami gyventi juodieji.

Buvo keli klausimai. Kalbėtojas į juos atsakė labai diplomatiškai. Naujas valdybos narys J. Petrulis išsuntinėjo visiems nariams laiškus, kviečiančius pasisakyti dėl Prekybos Rūmų veiklos. Br. Gramontas paskelbė, "kad" laikus paduoti prašymus stipendijom.

Didelė nelaimė Chicagos vidurmiesty kovo 5 naktį užsidegė 23 aukštų namas. Ugnis prasidėjo 14 aukšte. Žmonės nebegalėjo išbėgti. Šio nelaimės ant laiptų žuvo Algis Stankus, 31 m., ir jo sužadėtinė Van Huss, 29 m. Algis buvo vienintelis storus dr. Stankų, gyvenančių Lincoln, Ill.

PLB valdybos tautinių giesmių konkurse, ir "Valio! Ilgiausių metų!" — abi bendram dainavimui su fortepiono akompanimentu. Broniaus Budriūno kūriniam leisti fondo leidinys. Kaina 30 c. Šie ir kiti komp. Broniaus Budriūno kūriniai gaunami adresu: B. Budriūnas, 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Calif. 90039.

Vokietijoj kun. Ladas Budrecas sukomponavo "Giesmę šv. Kazimiero garbei". Išleido Vakarų Europos Lietuvių sielovados spaudos centras. Spaudė salezių spaustuve Romoj. Žodžiai — Petro Gedvilos. Giesmė skirta vyrų chorui su vargonų palyda. Gaidų yra 5 psl. Išleidimą finansavo kun. J. J. Vilčiauskas, Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas, Waterbury, Conn. Ant viršelio įdėta šv. Kazimieras — lietuvių liaudies skulptūra.

Socialiniai reikalai

Čia veikia socialinis lietuvių klubas. Jo valdybą sudaro: Pr. Šulas — pirm., A. Aglinskas — vicepirm., A. Martinkus — sek., A. Čepulis — reikalų vedėjas. Pr. Jasas — parengimų vadovas. Klubas daug padėjo ir padeda tautiečiams įvairiais socialiniais reikalais.

Socialinio draudimo skyrius turi Sandarą ir Draugas. Juos veda Pr. Šulas ir J. Soliūnas. Darbininke ir Keleivys yra teisių patarėja dr. M. Sveikauskienė. Žmonės tokius skyrius labai mėgsta.

Šeštadienio vakaras

Tą šeštadienio vakarą, kovo 11 Jaunimo centre buvo trys renginiai.

Dr. Z. Danilevičius skaitė paskaitą apie meilę ir neapykantą. Susirinko apie 30 klausytojų. Ruošė sendraugiai ateitininkai.

Ciurlonio galerijoj įvyko trijų dailininkų, Kelečiaus ir Micikūnų, parodos atidarymas. Čia virš šimto meno smalsuolių stūdiavo paveikslus, vaizduojančius kate, šnekučiavosi ir rūkė.

Toliau — nedideliame kambary

KULTŪROS ŽIDINYS — aukos statybai Kultūros židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukojo:

K. Algenis, Woodhaven, N.Y., 1000, anks. 10, įrašo Sibire mirusius brolius Alfonsą ir Antaną.

Dr. J. A. Bilėnas, Huntington, N.Y., 100.

E. Čepienė, Poughkeepsie, N.Y., 100, anks. 100.

P. Citavičius, New Hyde Park, N.Y., 220, anks. 80.

S. Derkach, Brooklyn, N.Y., 2, anks. 10, pažad. 100.

V. Gobužas, Flushing, N.Y., 50, anks. 250, pažad. 300.

J. Jankus, Brooklyn, N.Y., 25, anks. 25.

P. Gailiūnas, Brooklyn, N.Y., 10, anks. 20, pažad. 300.

I. Gaulienė, Brooklyn, N.Y., 20.

A. Kaunas, Brooklyn, N.Y., 50, anks. 100, pažad. 200.

N. McCormack, Elmhurst, N.Y., 10, anks. 50, pažad. 100.

P. Narvydas, Maspeth, N.Y., 10, anks. 20.

Kun. A. Petrauskas, Brooklyn, N.Y., 100. (Angelių Karalienės parapija pažadėjo 25,000 spaus-tuvės statybai — kas mėnesį po 1000).

I. Paknienė, Brooklyn, N.Y., 20, pažad. 100, anks. 10.

I. Paknienė, Brooklyn, N.Y., 20.

T. Paknienė, Brooklyn, N.Y., 20, anks. 10, pažad. 100.

O. Panatauskienė, Brooklyn, N.Y., 10, anks. 60, pažad. 100.

L. E. Ramančionis, Brooklyn, N.Y., 100, anks. 103.

M. Ramančionis, Brooklyn, N.Y., 50.

J. Senkevičienė, Brooklyn, N.Y., 5.

A. D. Samušis, Richmond Hill, N.Y., 200, anks. 200, pažad. 500.

J. Shukis, Flushing, N.Y., 25, anks. 50, pažad. 100.

Alg. Šimkus, Dix Hills, N.Y., 100.

Ch. Swedish, West Hempton, N.Y., 10, anks. 150, pažad. 300.

M. Savickas, Brooklyn, N.Y., 10, anks. 50, pažad. 100.

A. Trojanas, Cooper, N.Y., City, 25.

J. Urbanavičiūtė, Spring Valley, N.Y., 150, anks. 205.

S. Tumšienė, Brooklyn, N.Y., 10.

P. Zuyus, Maspeth, N.Y., 10, anks. 10, pažad. 100.

N. Y. Aušros Vartų parapijos Vyčiai 50.

M. J. Pietz, Bronx, N.Y., 10, anks. 40, pažad. 100.

J. Duoba, Norwood, Mass., 20.

P. Grušas, Morris Plains, N.J., 12.

P. Naujokaitis, River Edge, N.J., 200.

J. Svirmelis, Kearny, N.J., 25, anks. 75.

F. Dippel, No. Massapequa, N.Y., 10, anks. 10, pažad. 100.

P. Grauzinis, Los Angeles, Calif., 25, anks. 25, pažad. 100.

S. Iverson, Island Park, N.Y., 40.

Alg. T. Landsbergiai, Upper Marlboro, Md., a.a. Stasiui Biručiai ir a.a. Onai Tercijonienei prisiminti — 10 dol.

E. Sullivan, San Francisco, Calif., a.a. A. Novickiui prisiminti — 5 dol.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Šių:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

— Prof. Juozas Eretas, sveikatai sušlubavus, šį pavasarį į JAV atvykti negalės.

— Domas Velička, Chicagos Pedagoginio Instituto direktorius, kovo 18 mirė Chicagoj.

— Dail. Ada Korsakaitė-Sutkuvienė, gyvenanti Chicagoj, sukūrė įspūdingą ir menišką plakatą Chicagos Lietuvių Operai, kuri už pusantro mėnesio stato Banaicio "Jūratės ir Kastyčio" operą. Dailininkė savo stipriais darbais yra plačiai pasireikšusi ir žinoma taip pat ir vitražo srityje.

— Antano Gustaičio misteriją "Kelyje į pažadėtą žemę" atliks Antras Kaimas šio sezono programoj, kuri įvyks Chicagoj, Menės salėj, šeštadieniais (kovo 25 ir balandžio 8) ir sekmadieniais (kovo 26, balandžio 2 ir 9).

— Jaunųjų spaudos darbuotojų kursai, globojami LZS c. v., vyks antradienį vakarais Jaunimo centre, Chicagoj. Pirmą paskaitą kovo 28 skaitys red. kun. dr. J. Prunskis tema "Žurnalistinio darbo įdomybės". Pakviesta eilė kitų paskaitininkų. Jaunuoliai, kurie įdomėjasi kursais, kviečiami registruotis pas kun. J. Vaišnį tel. 737-8400. Iš klausytojų jokio mokesčio nebus imama.

— Kun. Kęstutis Trimakas, baigęs studijas daktaro laipsniu, atlieka klinikinės psichologijos pasiruošimo programą Veterano ligoninėj.

— Inž. A. Rudis Chicagos "Lietuvių radijo forum" ragino klausytojus siųsti laiškus ir telegramas Vokietijos pasiuntinybei, konsulatui, Vokietijos parlamento nariams prieš Vokietijos — Sov. Sąjungos sutarties tvirtinimą, kuris pripažintų ir Baltijos kraštų pavergimą bei įjungimą į Sovietų Sąjungą.

— Batūnas, paruošė memorandumą, pagrįstą Latvijos 17 komunistų laiško duomenimis, su išvada, kaip Baltijos valstybėse paneigta apsisprendimo teisė, ir vykdoma etninė bei rasinė diskriminacija. Memorandumas su LB paruoštu "A Report of 1971 of the Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" įteiktas JT žmogaus teisių komisijai nariams. Kai kurie tos komisijos nariai buvo aplankyti asmeniškai.

— Hartford, Conn., kovo 19-25 įvyks Prano Baltuonio šaknų skulptūros paroda Phoenix Comp., Constitution Plaza. Lankymo valandos darbo dienomis 8-5 val. Dėl savaitgalių lankymo kreiptis p. Ruseckienę.

— Philadelphiajose ateitininkų ruošiamame tradiciniame pavasario koncerte-baliuje meninę programą atliks operos solistas Kazys Yakutis ir pianistė Aldona Kepalaitė. Koncertas įvyks balandžio 15 Šv. Andriejaus parapijos salėj.

— Argentinoj, Buenos Aires centre, puošnioji Floridos gatvė kovo 15-30 atidaryta graži lietuvių tautodailės paroda. Išstatyta gintaro, aušinių, pašto ženklų, pinigų ir kitokių eksponatų, paimtų iš lietuvių muziejaus. Paroda gausiai lankoma argentiniečių.

— Rygiškių Jono gimnazijoj 1931 metais baigusiu abiturientų suvažiavimas įvyko 1971 birželio 26 Marijampolėj-Kapsuke. Iniciatorių vardu pasirašė Kavaliauskas, buvęs A. laidos abiturientas, dabar plaučių ligų specialistas Romuonų džiuvos sanatorijoj. Suvažiavimas atvyko 22 A. laidos ir 8 B. laidos abiturientai. Viso taisy metais baigusiu buvo virš 100. Taip pat dalyvavo 5 mokytojai. Suvažiavimas vyko Kapsuko I-jė Jablonskio gimnazijoj.

— Annis Stukas, žymusis Kanados sporto veikėjas, pastaruoju metu pakviestas Winnipeg, Kanadoj, ledo ritulio komandos Winnipeg Jets generaliniu reikalų vedėju. Jis yra gimęs ir augęs Torontoj. Kanadoj į JAV jis daugiausia žinomas kaip futbolo žaidėjas ir radijo bei televizijos pranešėjas.

Prof. Dr. ZENONAS IVINSKIS
1971 m. gruodžio 24 d.

Vokietija, Bonn, Rittershausstr. 5
1972 m. vasario 25 d.

PADĖKA

Visiems, kurie brangų velionį lankė paskutinėmis jo gyvenimo dienomis, jį palydėjo į amžinojo poilsio vietą, prisiminė savo maldose, pagerbė kalbomis, gėlėmis ir straipsniais, o mus šiltu paguodos žodžiu padrąsino ateičiai — visiems visiems giliai dėkojame didžio skausmo sugelta širdimi

savo ir giminių vardu

Paulina Ivinskienė-Talanskaitė ir
sūnus Kęstutis Ivinskis

Puslapį tvarko L. Gudeliene. Medžiagą siūsti: 14 Cat Rock Rd., Cos Cob, Conn. 06807

LIETUVA

Tėvynės pažinimo pamokos metu mokiniai rašė apie Lietuvą.

Lietuva yra maža, bet labai graži. Lietuvą ušmė rusai. Aš norėčiau važiuoti į Lietuvą ir pamatyti pilis ir kitas vietas, kur senovės lietuviai kariavo. Kai Lietuva pasidarys laisva, aš norėsiu ten nuvažiuoti... T. Ivaška, 4 sk.

Man ten patiktų, nes ten yra daug ežerų ir upių... Aš manau, kad Lietuvos ežeruose yra daug žuvų. Man labai patinka žuvažiuoti. Aš manau, kad Lietuva truputį geresnė už Ameriką. P. Gudelis, 4 sk.

Aš dar nebuvau gimusi, kai mano mama, tėtis ir jų giminės buvo Lietuvoje. Vieną dieną rusai atvažiavo ir norėjo užimti. Kai jie daugumą Lietuvos užėmė, mano mama, tėtis ir giminės išvažiavo į New Yorką. Kai aš užaugau, pereitais metais mano mama ir tėtis viską papasakojo. Jie sakė, kad ten buvo labai smagu, ir mama parodė man daug gintarinių papuošalų. L. Naronytė, 4 sk.

...Aš ten noriu nuvažiuoti, kai tie negerai išeis... Aš ten noriu gyventi tol, kol aš numirsiu... N. Žadeikytė, 3 sk.

Aš noriu pamatyti, kaip Lietuvoje iš jūros traukia gintarus... R. Bobelytė, 2 sk.

Man patinka gintaras už tai, kad jis turi dalykų vidų. K. Žukauskaitė, 3 sk.

Ten miškuose yra gražių daiktų. Ten yra visokių žvėrių ir žvėrelių, paukščių ir paukštelėlių. A. Gudaitis, 4 sk.

Ten visi yra lietuviai ir visi lietuviškai kalba. S. Janušas, 3 sk.

Ten yra toks žmogus Simas. Jis padėtas į kalėjimą. R. Kezys, 2 sk.

Man patinka Lietuva todėl, kad mano dėdė yra vyskupas Lietuvoje. A. Lukoševičius, 3 sk.

Kai mano tėvai Lietuvoje gyveno, ji buvo užimta. Kai mano tėvai sužinojo, kad Lietuva užimta, visi pradėjo bėgti iš Lietuvos. Bėgo kiek galėjo, kartais sustojo pailsėti ir vėl bėgo ir nubėgo į Chicago... R. Vebeliūnaitė, 4 sk.

Mano tėvelis sakė, kad jis visą šeimą nuveš į Lietuvą, kada mes būsim truputį didesni. Mano seneliai buvo Lietuvoje pereitą rudenį. Jie man parodė nuotraukas iš Lietuvos. Jie sakė, kad Lietuvoje yra labai daug augmenų pajūryje ir vanduo ne per šiltas. Aš labai laikiu kelionės į Lietuvą, nes mano širdis ten priklauso. R. Dragūnėvičiūtė, 4 sk.

Rita Čepulytė su Maironio mokyklos pagelbinės klasės jauniaisiais. Nuotr. Lino Vytuvio

VILNELĖ

Vilnelė yra Lietuvos maža upė. Gaila, kad aš jos nemačiau ir gal niekad nematysiu. Nors mano tėvelis jos taip pat nėra matęs, bet iš savo tėvų girdėjo apie Vilnelę ir kitas Lietuvos upes. Jeigu tėvelis myli Lietuvą ir jos grožybes, tai Vilnelė ir aš džiaugiuosi. Valerija Powell, 3 sk.

VILNIUJE

Aš jau šešiolikos metų ir plaukiu laivu į Lietuvą — visai viena! Labai laukiau šitos dienos. Jau matau krantą. Išlipau iš laivo, pirmą kartą pamačiau Baltijos jūrą nuo kranto. Atrodė taip gražiai, kad aš turėjau padaryti nuotrauką. Kai nuvažiuavau į Vilnių, viskas atrodė taip pat, kaip knygoje mačiau. Bet daug gražiau matyti Vilnių savo akimis negu iš knygos.

Man labai patiko šv. Onos bažnyčia, Aušros Vartai ir katedra. Labai norėjau eiti pasimelsti, bet rusai neleido. Aš pamačiau gražią ir seną Trakų pilį. Turbūt Trakų pilis labai gražiai atrodė, kai Vytautas Didysis ten gyveno.

Tada ašėjau pasivaikščioti po girią. Kaip gražiai čiuolba paukščiukai! Ir Neris teka kaip sidabrinė juosta. Aš visą gyvenimą norėčiau čia gyventi, jeigu rusų nebūtų. Padariau labai daug nuotraukų, grįždama į Ameriką. Rita Sabalytė, 6 sk.

Auros Ošlapaitės piešinys

GRYBAUTOJAI

Vieną dieną visa šeima išėjo grybauti. Buvo dar ankstyvas rudens rytas. Mama pasiėmė krepšį, tėtė pasiėmė lazda, o Jonukas nieko.

Ant žolės buvo rasa, ir jų kojos sušlapo, kol nuėjo į pušyną. Jonukas buvo pirmas, kuris surado grybą. Jie greitai pripildė pilną krepšį grybų.

Grįžę namo, grybus valė ir piaustė. Tada mama išvirė skanią grybų sriubą. Daiva Bobelytė, 5 sk.

Vasario 16 minėjimas

Maironio mokyklos vaikai ir mokytojai suruošė Vasario 16-tos dienos minėjimą. Pradėjo programą penktasis skyrius eilėraščių "Lietuvos vaikai". Tada Rasa Navickaitė ir Antanas Razgaitis pravedė dainą "Tekla saulė". Pirmo skyriaus mokinių padėklamavo "Aš tėvynei...". Tada buvo šokiai su trečio skyriaus mokiniais. Ponia Vaitužienė pravedė Suktinį ir Žiogelį.

Vaikų darželis deklamavo vieną labai gražų eilėraštį. Po to visi dainavo "Žygis į Vilnių". Ponia Ivaškinė pakalbėjo, ir prasidėjo vaidinimas. Vaidino septyni artistai iš visos mokyklos. Vaidinimas buvo apie Lietuvos nepriklausomybės dokumentą. Pabaigai programos visi giedojo Lietuvos himną. Eglė Zikaraitė, 5 sk.

Lietuva

Lietuva, Tu esi graži, Lietuva, Tu esi tyli, Lietuva, kodėl Tu pavergtą? Aš tikrai to nesuprantu. Nors Tu esi tyli, Aš niekad nepamiršiu. Aš visada Tave mylėsiu. Jei kas paklaus apie Tave, aš nepamiršiu. Audronė Katinaitytė, 5 sk.

SNIGO

Vieną vakarą, kai Alytė miegojo, lauke pradėjo snigti. Jos mama ir tėvelis sėdėjo prie ugnivietės, o šuo Sargis prie durų miegojo. Alytė pradėjo sapnuoti, kad sniego prsnigo ligi ausų, o tėvelis ir jos dėdėėjo sniegą nuo gatvės valyti. To darbo visiškai nereikėjo, nes tą vakarą smarkiai lijo, ne snigo. Tuo metu Alytė atsibudo ir bėgo prie langų. Jau buvo rytas. Ji išbėgo iš miegamąjo ir virtuvę ir sušuko: "Mamyte, tėveli, snigo! Dabar galiu su draugais lauke žaisti!" Birutė Bivainytė, 7 sk.

Visą šią žiemą nebuvo sniego, o aš labai mėgstu sniegą. Kada nesninga, mano brolis, aš ir mano draugai neturime ką veikti, tik sėdim prie televizijos. Kai prsninga, mes galime eiti laukan ir žaisti su sniego sviedinukais. Mes pasistatome tvirtoves iš sniego ir einame kariauti vienas prieš kitą su sniego kamuoliais. Kai labai sušalam, einam į vidų, geriname karštą kakavą ir triukšmingai kalbamės. Vaidotas Bobelis, 7 sk.

Maironio mokyklos darželio mokiniai deklamuoja per Vasario 16 minėjimą. Nuotr. P. Švitros

VAKARAS ČIUOŽYKLOJE

Vieną sekmadienį per Kalėdų šventės mano draugas pakvietė važiuoti su juo į Rockefellerio Centro čiuožyklą. Greitai pasiėmiau pačiąsias ir nubėgau pas jį. Jo tėvelis mus vežė mašina.

Buvo labai gražiai papuoštas New Yorkas ir labai daug žmonių. Ant kelių buvo daug mašinų todėl truko virš valandos nuvažiuoti tenai. Nuvažiavę neradom vietos kur mašiną pastatyti, tai mano draugo tėvelis išleido mus ir jis važinėjo per gatves, kol rado vietą.

Lauke buvo tamsu, bet apšviesta tiek, kad atrodė, kad buvo diena. Čiuožti buvo labai gražu ir mes čiuožėm iki pavargom. Buvo labai linksmas vakaras. Paulius Švitra, 7 sk.

Anksti rytą, kai visi miega, Kai dar kambariai šalti, Aš atmerkiu akis.

Snaigės skrenda pro langą. Visos pievos, miškai Apkloti sniegu.

Tyliai atsikėliau irėjau Į šaltą, tylų koridorį. Eėjau, kol į didelį kambarį patekau.

Ten buvo eglutė, dovanų, Visokių papuošalų. Ir mūsų kojines prikimštos saldinių.

Girdžiu, kad jau keliiasi šeima. Greit bus triukšmo. Visi juoksis ir džiaugsis. Dabar, šį rytą, tikrai Kalėdos. Daina Jurkutė, 7 sk.

Mūsų žinios

Maironio mokykloje pirmąjį pusmetį geriausiai mokėsi še mokiniai: I sk. — R. Orentaitė, L. Gudelytė ir R. Jasaitytė; II sk. — G. Ambrozaitis, R. Bobelytė, K. Kirkylaitė; III sk. — N. Žadeikytė, K. Žukauskaitė, S. Janušas; IV sk. — L. Naronytė, P. Gudelis, R. Dragūnėvičiūtė; V sk. — I. Žadeikytė, P. Dižpinigaitis, E. Zikaraitė, R. Reventaitė; VI sk. — V. Leleivaitė, J. Gudaitytė, R. Sabalytė; VII sk. — P. Švitra, R. Šližys, R. Blažaitytė; VIII sk. — D. Norvilaitė, V. Prekeris, A. Bernier; pagelbinė klasė — J. Milukas, R. Vaitužytė, V. Vaitužytė.

Vasario 19 Paulius Gvildys, Rima Reventaitė ir Audronė Katinaitytė dalyvavo J. Stuko radijo programoje. Jie atliko St. Ylos suprojektuotą vaizdelį "Vėliava, kurią išgelbėjo mergaitė".

Vasario 20 Apreiškimo parapijos bažnyčioje įvyko iškilmingos pamaldos už Lietuvą. Maironio mokyklos atstovės L. Gudelytė, E. Baltrulionytė, L. Alksninytė, V. Reventaitė, V. Jurytė, A. Cesnavičiūtė, A. Šidlauskaitė, L. Ridikaitė, R. Vebeliūnaitė, A. Katinaitytė, R. Orentaitė, D. Gvildytė ir O. Beleckytė, pasipuošusios tautiniais drabužiais, dalyvavo mišių eisenoje ir nešė auksus.

PASISAKOME

Vilnelės talkininkės klausinėjo mokinius: "Jeigu pas tave atvažiuotų tavo amžiaus svečias iš Lietuvos, ko tu norėtum jį paklausti?" Štai keletas pasiūlymų:

— Ar tu nori su manim žaisti? — A. Gintautaitė, darželis.
— Ar moki lietuviškai? — N. Jankauskaitė, darželis.
— Ar Lietuvoje yra dvynukų? — Romas ir Vytis Kezai, darželis.

— Kokie ten aerodromai? — G. Ambrozaitis, 1 sk.
— Ar Lietuvos vaikučiai turi tą patį Kalėdų senį, kaip mes? — R. Jasaitytė, 1 sk.

— Ką jūs darot mokykloje? — V. Karmazinas, 2 sk.
— Ar ten žaidžia futbolą ir beisbolą? — T. Birutis, 2 sk.

— Ar yra rusų šnipų? — G. Ruzgas, 3 sk.
— Ar ten nuverčia tiltus, kai ledas sušąla? — S. Janušas, 3 sk.
— Kodėl tu čia atvažiavai? — T. Ivaška, 4 sk.

— Ar tau būtų geriau gyventi Amerikoje ir eiti į lietuvišką mokyklą ar gyventi Lietuvoje ir eiti į rusišką mokyklą? — P. Gudelis, 4 sk.

— Ar ten melžia karves? — L. Ridikaitė.
— Kur jūs važiuojat per vasaros atostogas? — V. Lora, 4 sk.

— Ar tu žinai, kur Simas yra? — A. Alinskaitė, 5 sk.
— Kaip toli yra mokyklos nuo namų? — A. Katinaitytė.

— Ar Lietuvoje yra užteršto oro? — J. Vilgalys, 6 sk.
— Kaip atrodo lietuviškos mašinos? — G. Bivainis, 6 sk.

— Ar Lietuvos sportininkai gali dalyvauti olimpinuose žaidimuose? — S. Birutis, 6 sk.

— Kokia vieta yra įdomiausia Vilniuje? — R. Ivaškaitė, 6 sk.
— Ar būniukai nešioja ilgus plaukus? — T. Šulaitis, 7 sk.

— Ar rusai yra tikrai tokie blogi, kaip mes manome? — D. Vebeliūnaitė, 7 sk.

UŽDAVINYS

Tarp šių raidžių slepiasi 43 Lietuvos gyvūnai. Pabandyk juos surasti!

P	E	L	E	A	T	B	E	S	G	O	A	E	T	A	R	K	L	Y	S	E
B	L	E	K	G	O	Z	Y	L	E	B	A	Š	I	K	I	E	L	Š	Ž	
T	N	U	R	S	E	T	L	N	P	E	L	E	Ž	U	V	E	D	R	A	Y
S	I	P	U	E	L	R	S	M	A	E	B	R	I	E	D	I	S	L	Y	S
N	A	U	I	A	S	F	G	U	L	B	E	Y	E	R	Š	L	A	U	K	U
A	S	T	Ž	E	N	K	E	U	R	N	E	S	M	S	U	E	N	A	S	L
B	R	A	S	Y	N	E	G	N	V	A	R	N	A	Y	G	U	S	U	O	Y
J	A	D	K	U	R	Š	U	E	S	T	U	M	B	R	A	S	V	K	I	N
L	I	J	E	A	S	A	T	U	K	A	L	A	K	U	M	A	U	S	A	A
U	U	L	P	V	E	L	E	I	U	M	A	O	T	G	U	K	O	V	A	S
T	E	K	A	Z	U	I	K	I	S	T	K	E	I	N	R	A	A	P	E	L
D	T	K	R	E	G	E	D	E	O	L	Š	A	I	U	G	L	I	T	R	I
S	U	L	E	I	A	S	D	E	O	E	T	S	R	S	A	A	U	L	E	D
A	I	V	N	S	Y	A	L	U	R	O	I	B	R	V	O	S	L	I	A	P
G	A	R	I	R	D	U	A	N	M	A	N	T	I	S	E	P	M	E	P	E
A	D	S	U	S	A	I	A	N	A	S	G	A	N	D	R	A	S	V	O	L
N	T	T	E	I	T	S	V	I	Š	A	K	E	S	S	A	R	K	A	K	E
A	Y	A	K	R	T	A	O	V	J	A	L	Y	D	E	K	A	I	J	U	D
V	O	V	E	R	E	O	A	D	A	A	R	Š	E	R	N	A	S	I	A	

D.B.

Baltijos Moterų Taryba minėjo 25 m. sukaktį

Baltijos Moterų Taryba kovo 5 Estų Namuose New Yorke iškilmingai minėjo savo 25 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga buvo surengta baltų tautų grafikų paroda, kai kurių dokumentų parodėlė ir diskusinis baltų jaunimo pašnekesys. Po iškilmingo posėdžio įvyko koncertas, kurio programą atliko trijų Baltijos tautų menininkai. Taip pat buvo išleistas ir leidinys anglų kalba — Baltic Women's Council (1947-1972).

Baltų bičiulio Emmet žodis
I sukaktuvinį posėdį atsilankė diplomatiniai bei konsulariniai baltų atstovai JAV-ese ir apie 150 svečių.

Posėdį atidarė pastarųjų metų pirmininkė latvė Helga Ozoliņš. Buvo sugiedoti trijų Baltijos valstybių ir JAV himnai.

Pagrindinį žodį tarė Baltijos tautų bičiulis, jų laisvės bylos rėmėjas Christopher Emmet.

Jis neseniai buvęs Europoje ir ten patyręs, kad Vakarų Vokietijos parlamente (Bundestage), svarstant sutarčių su Maskva ir Varšuva tvirtinimo klausimą, daug atstovų priminė ir Baltijos valstybes bei jų likimą. Svečias taip pat minėjo ir aiškias pasipriešinimo okupacijai apraškas Baltijos valstybėse ir Ukrainoje.

Daug sveikinimų

Tarybą sveikino Latvijos atstovas Washingtono A. Dinbergs, Estijos gen. konsulas New Yorke, kartu ir Estijos pasiuntinybės valdytojas E. Jaakson ir Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis. Visi trys pripažino: moterų veikla Baltijos tautų laisvės byloje turi nemažos reikšmės.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkės vardu Tarybą sveikino Federacijos vicepirmininkė Viktorija Čečetienė. Raštu sveikino: Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas ir jo žmona, Vliko vicepirmininkas J. Audėnas, New Yorko Altos pirm. A. Ošlapas, LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis, Pasaulio lietuvių katalikų moterų organizacijų sąjungos pirm. dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė, ateitininkų studentų sąjungos pirm. Jūratė Jasaitytė, Lietuvos vyčių vadu — E. Kulber, Batuno pirm. K. Miklas ir kiti. Telegramos sukaikties proga buvo gautos iš BM Tarybos steigėjų, pirmųjų: dr. Marijos Žilinskienės (pirmosios BMT pirmininkės Vokietijoje), Birutės Novickienės (pirmosios pirmininkės, Tarybai atsikėlus į JAV), V. Jonuskaitės-Leskaitienės, Onos Saulaitienės, Marijos Milvydaitės-Ročkuvienės. Žodžiu sveikino (jaunimo pašnekesy) viena steigėjų, Elena Vasyliūnienė; į posėdį „specialiai“ atvykusi iš Bostono.

Pagerbė steigėjas

Posėdį buvo pagerbtos Tarybos steigėjos. Tautiniais drabužiais pasipuošusios estaitės, latvaitės ir lietuvaitės gėles įteikė ir lietuvėm — Tarybos steigėjom Sofijai Jasaitienei ir Elenai Vasyliūnienei.

Buvo ir iškilmingas, kasmet vykdomas, pirmininkės pareigų perdavimas. Šį kartą latvė Helga Ozoliņš pareigas perdavė estei Mall Jurma. Be jų, tarė žodį ir lietuvių delegacijos pirmininkė Galia Žilionienė.

Trijų tautų menininkai

Po oficialios dalies buvo neilgas, bet jaukus trijų menininkų koncertas. Latvė sopranas Ilga Muntere dainavo penkis latvių liaudies dainas. Estė pianistė Elizabeth Ann Cox skambino Liszto ir Ginastera kūrinius. Pagaliau visų simpatijas užkariavo mažametė Janina Matthews (žinoma ir Broadway publikai), itin puikiai vokališkai

bei vaidybiškai sudainavusi J. Naujaliao „Lietuva brangi“ ir M. Petrausko „Supinsiu dainužę“, be to, dar du lengvo turinio dalykus iš filmų. Jei akomponavo Algirdas Kačanauskas, latvei gi — prof. Anatols Berzkalns.

Po koncerto latvių delegacijos narės visus svečius pavaišino.

Grafikų parodoj

Baltų tautų grafikų paroda nebuvo didelė, tačiau ji pakankamai ryškiai parodė dailininkų pajėgumą. Buvo išstatyti šių lietuvių grafikų darbai: V. Igno, V. K. Jonyno, D. Ramanauskaitės, R. Viesulo, L. Židonytės ir M. Biržiskaitės-Žymantienės.

Kitame kambary buvo Tarybos dokumentų parodėlė. Čia buvo nuorašai dr. M. Žilinskienės ir S. Jasaitienės kalbų, pasakytų 1947 steigiamajam Tarybos suvažiavime, ir Birutės Novickienės 1949 peticijos, pasiūstos Tarptautiniam Raudonajam Kryžiui, nuorašas. Kambaryje puošė Juozo Mikėno reljefo „Trys Baltijos valstybės“ reprodukcija. Reljefas buvo premijuotas tarptautinėje parodoje Pariziuje. Jo reprodukciją minėjimo proga Tarybai padovanavo steigėja Sofija Jasaitienė.

Jaunimas apie tautinį savitumą

Tą pačią kovo 5, tik priešpie, Estų Namuose vyko diskusinis baltų jaunimo pašnekesys. Jaunimą sveikino Tarybos steigėja E. Vasyliūnienė, latvių ir estų atstovės. Estas dr. Heino Ainso iškėlė baltų jaunimo politinio bendradarbiavimo bruožus, priminė buvusias demonstracijas New Yorke ir kitur.

Trys latvaitės pasisakė apie Baltijos tautų kultūros palikimą.

Apie tautinio savitumo, vadi-

II pasaulio lietuvių jaunimo kongreso finansų komisija kovo 8 posėdyje dr. Juozo Kazicko namuose New Rochelle, N. Y. Sėdi (iš k.): R. Čerkeliūnienė, N. Zukauskienė, dr. J. Kazickas, L. Šileikytė, G. Ivaškienė; stoviai: dr. V. Vygantas, A. Vedeckas, J. Ulėnas, J. Oniūnas, S. Arūnas, A. Sabalis. Nuotr. V. Maželio

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Newark, N. J. — Vietos 29 kuopa kovo 6 paminėjo šv. Kazimiero šventę. Mišios buvo

Svč. Trejybės bažnyčioje. Jas aukojė kun. Petras Totoraitis, kuopos dvasios vadas. Giedojo Sv. Cecilijos choras, vadovaujamas Klemenso Bagdonavičiaus. Nariai į bažnyčią atėjo, palydėti lietuvių karo veteranų posto.

Prieš mišias sugiedotas Amerikos himnas. Gražų, šventei pritaikytą pamokslą pasakė kun. P. Totoraitis, kartu ir pasveikino kuopą šventės proga.

Mišių metu solo giedojo solistas Liudas Stukas. Giedojo paties sukomponuotą Tėve mūsų. Visi vyčiai ėjo prie komunnijos, padarydami gražų įspūdį. Pabaigoj sugiedota Lietuvos ir vyčių himnai.

Po mišių parapijos salėj buvo pusryčiai, kuriem vadovavo dr. J. Stukas, vyčių centro valdybos pirmininkas. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Schamus, kuopos pirmininkas Kazys Šipaila pasveikino visus susirinkusius. Buvo pristatyti ir buvę kuopos pirmininkai: Charles Strolis, Jonas Remika ir Petras Podgolskis.

Pasveikino ir parapijos klebonas prel. J. Schamus, padė-

kodamas vyčiam už veiklą parapijoje. Padaryta rinkliava kaip kitais kartais ir surinkta 70 dol. Pinigai paaukoti parapijai.

Kalbą pasakė kun. dr. Robert F. Grady iš Seton Hall universiteto. Jis kalbėjo apie dabarties neramius laikus, apie maitus ir netvarką, nesaugų gyvenimą. Priminė, kad yra maža pašaukimų į kunigus. Palietė ir šeimą, kur vaikai nebeklauso tėvų, politinę situaciją, kuri šiam kraštui dabar esanti gana bloga.

Baigus kalbą, svečiui dr. Stukas įteikė plokštelę, kaip vyčiai dalyvavo Lietuvos kopyčios pašventinimo iškilmėse Vatikane. Į kuopą priimti šie žmonės: Meliniai, Ruth Kidzius, Bagdonavičiai. Nauji nariai davė prisaišką. Visas ceremonijas atliko kun. P. Totoraitis.

Vaisėmis rūpinosi pirmininkas Kazys Šipaila ir Helen Kay.

F.V.

— Iš Lietuvių Fondo jau yra paskirstyta kultūriniam reikalui 172,000 dol. Šiuo metu Lietuvių Fondo turtas siekia 768,954 dol., bet yra dar neišmokėtų sumų 35,320 dol. Kovo 1 pagrindinio kapitalo turėta 733,636 dol.

JAUNIMO KONGRESO FINANSŲ KOMISIJOS POSĖDIS

Kovo 8 Jaunimo kongreso finansų komisija buvo susirinkusi dr. Juozo Kazicko namuose New Rochelle, N. Y. Tai buvo vienas iš tų posėdžių, kurie šaukiami kartą per mėnesį, o reikalui esant — ir dažniau.

Darbotvarkėje svarstyta Jaunimo metų komitetų veikla, aukų lapų ir izdo reikalai. FK buvo išsiuntusi pirmuosius aukų lapus Chicago ir apylinkės lietuviams, iš kurių tikimasi stambesnių įnašų. Kai kurie tautiečiai yra labai jautrūs mū-

sų jaunimo reikalams. Pora ištraukų iš laiško dr. Kazickui:

Sofija Simoliūnienė iš Chicago: „Gaila, kad negaliu būti garbės mecenate, nei garbės rėmėja, nors ir nuoširdžiai prijauciu šiai idėjai. Esu pensininkė ir silpnos sveikatos. Siunčiu 25 dolerių čekį.“

Aldona Rugienė iš Chicago: „Pritardama Jūsų dideliame darbe, įdedu 500 dolerių čekį, linkėdama pasisekimo suruošti šį kongresą.“

Vienas didžiausių FK rūpesčių yra kontaktas su Jaunimo metų komitetais. FK nariai yra pasiskirstę po porą vietovių, su kuriomis turi nuolatinį telefoninį ryšį.

Kongresas šuoliais artėja, ir Jaunimo metų komitetams atitenka pagrindinė užduotis — sutelkti pakankamai pinigų.

(rpč)

JAUNŲJŲ PARODA

New Yorko ateitininkai — studentai ir moksleiviai — kovo 11-12 Kultūros Židinyje Brooklynne surengė parodą, kurioje buvo išstatyta jaunųjų tapybos, grafikos, keramikos darbai ir fotografija.

Geriausia buvo fotografija. Čia jaunimas jau nugali techninius sunkumus ir priartėja prie profesionalinio lygio. Įdomūs ir nuotraukų siužetai, pagauti objektai, kiek silpnėsnė yra kompozicija. Dar bijomasi drąsiai apkarpyti nuotrauką, ieškoti naujų išraiškos būdų.

Tapyba, grafika ir keramika buvo labiau mėgėjiškesnė, bet ir ten buvo keletas su aiškiais menininko gabumais, savitai ir sultingai besiveržiant ir kaip jaunos gėlytės besiskleidžiant. Tai ir pradžiugino lankytojus, kad, anot Binkio, auga atžalynas.

Į parodą kvietė jaunimą iš visur. Bet tai buvo pirmoji tos rūšies paroda, tai — didesnio susidomėjimo kitur nerado. Daugiausia dalyvavo iš New Yorko.

Štai iš New Yorko jaunieji, dalyvavę parodoje: Dalia Bagdžiūnaitė — 18 metų, Daina Gražiūnaitė — 18 m., Aušra Kregždytė — 21 m., Rūta Oniūnaitė — 15 m., Aura Ošlapaitė — 14 m., Rolandas Rasimas — 18 m., Petras Sandanavičius — 21 m., Monika Vainiūtė — 17 m., Linas Vytuvius — 14 m., Leonas Volskis — 18 m.

Fotografijai atstovavo: Rimas Ignaitis — 17 m., Algis Norvila — 18 m., Paulius Švitra 13 m., Linas Vytuvius, Leonas Volskis.

Keramika — skulptūra: Daina Gražiūnaitė, Monika Vainiūtė.

(nukelta į 11 psl.)

Lietuvių grupė, dalyvavusi jaunimo diskusijose kovo 5, kai buvo minima Baltų Moterų Tarybos 25 metų sukaktis. I-je eilėje iš k. Regina Žymantaitė, Eglė Žilionytė, Elena Vasyliūnienė, Aldona Noakaitė-Čekienė, Nastutė Umbrazaitė ir Jurgis Oniūnas, stoviai: dr. Marija Kregždienė, Daiva Kezienė, Galia Žilionienė ir Viktorija Čečetienė. Nuotr. Lino Vytuvio.

Virginia 9-4496
A. R. SHIPLEY COMPANY
 Aluminum Combination
 Windows and Doors
 Jalousie Windows
 Aluminum Awnings
 600 RIDGEWOOD AVE.
 Brooklyn, N. Y. 11208
 Allen R. Shipley

DEXTER PARK PHARMACY
 Wm. Anastasi, B.S.
 77-01 JAMAICA AVENUE
 (Cor. 77th Street)
 Woodhaven, N.Y. 11421
 WE DELIVER
 Michigan 2-4130

SERVICE

Mario's Auto Inspection & Repair service headlights adjustment, wheel alignment, motor tune-up and brake service. All minor adjustments and repairs done while you wait. Shell Bay Ave. Mayville, N.J. Cape May Court House, opp. State Inspection Station. Open Mon. thru Fri. 8 AM to 5 PM. Owned & operated by Mario DeSantis "If you really want your car to go see Mario", 609-465-5607

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kdl. — AM ir 97.9 meg. FM bangomis. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1487 Force Dr., Mountaine, N.J. 07092; tel. 201-232-5565

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės žibūrys, lietuvių ir anglų kalbomis šeštadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kerzys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višcins, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kdl. Medford, Mass. šeštadieniais nuo 11-12 vid.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga šeštadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

Danutė Stasiukevičiūtė, Gedinimo ir Aldonos Stasiukevičių dukra, Newington, Conn., šį pavasarį baigia St. Thomas Aquinas aukštesniąją mokyklą ir rudenį pradės studijuoti Russell Sage kolegijoje Troy, N. Y. Kovo 24 išskrido į Italiją praleisti pavasario atostogų. Pramatyta audiencija pas Šv. Tėvą. Aplankys įdomias vietas Romoje ir kituose Italijos miestuose. Praėjusį pavasarį Danutė važinėjo po Angliją ir Airiją.

SPORTAS

IR VĖL VOS 1:0

Pereitą sekmadienį pirmoji Lietuvių Atletų Klubo komanda laimėjo antrąsias Knickerbocker taurės varžybas rungtynes ta pačia pasekme, šį kartą prieš Blackpool 1:0 (1:0). Mūsų šiek tiek pradžioje rungtynių vargais negalais įkaptė įvartį, o toliau pasirodė iš blogosios pusės.

LAK šį kartą žaidė šios sudėties: Žadvydas; Budreckas, Bagdžiūnas, Remėza II, Vainius II; Jakow, Vainius IV (Market), Kreicas; Klivečka, Rauba, Šileikis. Komanda šį kartą raudonomis uniformomis. Pažymėtina, kad Atletai be pralaimėjimo pirmenybių rungtynėse nuo pernai spalio mėnesio. Žadvydas pasakutini įvartį įsileido taip pat pernai lapkričio mėnesį laimėtos rungtynės prieš Hajduk 2:1.

SEKMA DIENIŠ SVARBIOS RUNGTYNĖS

Vietos futbolo pirmenybėse prasideda baigiamasis laikotarpis. Antroji lygoj, kurioj žaidžia mūsų klubas, pabaiga bus ypatingai įdomi. Šį sekmadienį mūsų žaidžia namie Kissena Corridor, Flushing L. I., prieš kitos grupės antravietį Kolping FC. LAK vos 2 taškai atsilikęs nuo pirmavijusių bavarų, kurie tą pačią dieną turi rungtynes prieš kitos grupės pirmaviečius Shamrock. Nuo mūsų dviem taškais atsilikęs Hajduk žaidžia prieš Schwaben. Taigi šis sekmadienis bus visiems svarbus. Prieš Kolpingą pirmame rate laimėta 1:0. Rungtynių pradžia 3 val. Rezervinės žaidžia ten pat 1,15 val. Prieš tai jaunieji turi pirmenybių rungtynes prieš College Point. Jaunučiai žaidžia šeštadienį prieš Ukrainian Youth 3:30 val., taip pat Kissena parke.

APYGARDINĖS PIRMENYBĖS

New York balandžio 8 pravedamos Rytų apygardos krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų pirmenybės 1972. Praeitais metais energingas apygardos vadovas Gvildys parodė, kad apmirusią sporto apygardą galima prikelti. Pernyktės varžybos džiugino jaunų dalyvių gausumu bei dalyvaujančių klubų skaičiumi. Ir dabar laukiama dalyvių iš Baltimorės, Washingtono, Philadelphiajos, Bostono, Waterburio, Worcesterio ir t.t. Rungtynės vyks Franklin K. Lane mokyklos salėse.

SKRENDAM Į CHICAGĄ

Liepos 4 savaitgalį Chicago įvyksta Jaunimo kongresas. Ta pačia proga ten pat įvyks futbolo rungtynės dėl Amerikos lietuvių meisterio vardo. Daugkartinis meisteris Lituanica žais prieš New Yorko LAK, kuris 1971 rudenį New Yorke laimėjo 4-1. Kaip ir pernai, šiai kelionei numatyta užsakyti lėktuvą, kuris iš New Yorko La Guardia aerodromo išskris 6 šeštadienį (liepos 1) rytą ir grįžtų antradienio (liepos 4) vakarą. Vietų skaičius ribotas. Norintiem šia pagiginta kelione pasinaudot patartume užsakyti vietas pas Klemą Budrecką tel. 849-0707. Atletas

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Lito Kelionių Biuras

šiais metais organizuoja

DVI DIDELES KELIONES Į LIETUVĄ

liepos ir rugsėjo mėnesiais.

Šalia

VILNIAUS, KAUNO, TRAKŲ, DRUSKININKŲ,

aplankysime

kelis Europos didmiesčius

(AMSTERDAMAS, KOPENHAGA, ROMA).

KAINOS:

Liepos mėnesį — 18 dienų — \$890

Rugsėjo mėnesį — 22 dienos — \$910

KAINA ĮSISKAITO:

Lėktuvo bilietas

Pirmos klasės viešbučiai

Maistas

Pervežimai iš aerodromų į viešbučius ir atgal

Lankymas žymiųjų vietų įvairiuose miestuose

Dokumentų paruošimas

Patarnavimo mokesčiai (viešbučiuose) ir valstybiniai mokesčiai

Kelionės suplanavimas ir palydovai

Gera kompanija ir puikus ūpas

Transatlantinė kelionė
 KLM ROYAL DUTCH LINIJA

Dėl smulkesnių informacijų apie šią kelionę ir visais bet kokių kelionių reikalais rašykite, skambinkite ar užsakykite į LITO KELIONIŲ BIURĄ:

LITAS TRAVEL SERVICE

87-18 LEFFERTS BLVD.

Richmond Hill, N. Y. 11418

Tel. (212) 846-1650

Iškirpkite Rezervacijai

Malonėkite užregistruoti mane kelionei į Lietuvą

_____ Liepos 15 iki rugpiūčio 1 (8 dienos Lietuvoj)

_____ rugsėjo 9 iki rugsėjo 29 (11 dienų Lietuvoj)

Siunčiu \$200.00 užsitikrinti savo rezervacijai

VARDAS IR PAVARDĖ _____

ADRESAS _____

TELEFONAS _____

Parašas _____

Data _____

PIRMAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
 VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠCIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausias dešros
 Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
 Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
 Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
 Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
 E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
 Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
 Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
 Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Franciskonų maldininkų kelionės — mūsų 39 metai

Mūsų maldininkų kelionių kainon įskaitoma maistas, kelionė, nakvynės pirmos klasės viešbučiuose, vietų apmokėjimai ir mokesčiai. Lenkija, Vengrija, Čekoslovakija, Austrija, Rusija — 22 dienos — 1196 dol., išvyksta rugpiūčio 26 — grįžta rugsėjo 16. Prancūzija, Italija, Šveicarija — 22 dienos — 1046 dol., išvyksta rugsėjo 7 — grįžta rugsėjo 28. Airija, Prancūzija, Italija — 22 dienos — 1199 dol., išvyksta liepos 17 — grįžta rugpiūčio 7. Airija — 15 dienų — 789 doleriai — išvyksta liepos 22 — grįžta rugpiūčio 5. Savaitgaliais — nuo penktadienio vakaro iki sekmadienio vakaro: Bostonas 65 dol., New Hampshire 68 dol., Washington, D.C. 65 dol., Philadelphia ir Penn Dutch 65 dol., Gettysburg, Emmitsburg, Baltimore — 62 dol., Plymouth Rock, Providence, Mystic Seaport — 62 dol. Kitos kelionės: Niagara Falls, Williamsburg, Atlantic City, Canada, Nova Scotia, Florida, New Orleans, Gaspe and the Maritimes, California metų bėgyje. Franciskonas kunigas yra kapelionu kiekvienoj kelionėj. Kreipkitės dėl informacijų: Franciscan Pilgrimages, 125 West 31 Street, New York, N. Y. Tel. 736-4685.

A Glorious St. Patrick's Day

International

Longshoremen's Association

Affiliated with AFL-CIO and
 Canadian Labour Congress

Thomas 'Teddy' Gleason

President

Harry R. Hasselgren

Secretary - Treasurer

John Bowers

Executive Vice President

Fred R. Field, Jr.

General Organizer

17 BATTERY PLACE

New York, New York 10004

TO PLACE
 YOUR AD
 CANCEL OR CHANGE
 Tel.: GL2-2923

DISPLAY

AECEAN ISLES
 781 East 31st Street Brooklyn, N.Y.
 Call 434-7496
 We Also Do Catering
 The Ultimate in Dining
 Also
 The New Clement Restaurant
 1612 Sheepshead Bay Road
 Brooklyn, New York
 Call TW 1-3998

Wanted Foster Parents
 If you are between the ages of 25 and 59, English speaking, in good Health, financially self-maintaining, willing to accept children of any Background and have adequate Rooms, you are desperately needed now. Contact McMahon Memorial Shelter, 128 East 112th St., New York, N.Y. 10029, 369-5665

A. PAINTING CORP
 Interior-Exterior
 General Contractor — free estimates
 FULLY INSURED
 Call 5 P.M. to 8 P.M. 728-9464

TOPSOIL
 100,000 Cubic Yards
 Annadale Section
 Staten Island
 Call 212 762-4400
 Ask for Mr. B.

TRAIN YOUR DOG
 For Today's World. Complete obedience and protection training for \$200. Also Trained Guard Dogs. Sale or Rent. 2206 A Flatbush Ave. N. Ave. R. Bklyn. 951-7555 Open 7 days

Geriausia dovana vaikam — naujai išleista plokštelė "Sek pasaką". L. Rastenytė dainuoja ir pasakoja "Meškiuką Rudnosiuoką", "Laumę Daumę", "Devyniabrėlę", "Karalaite ir oželę". Kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Gaunama Darbininko administracijoj.

SERVICE

Mrs. Simone, 97-23 Brisbin Street, Jamaica, N. Y. Let me handle your addressing, Typing or Longhand, free info. Reasonable Rates. Call OL 8-6916.

Remodel your Bathroom. 3 piece Bathroom replacement on your present plumbing. Plumbing repairs. Electrical Work also. 24 Hour Service. Call 212 331-2364

CHILDRENS and ADULT PSYCHIATRIST
 Private Consultation Office Hours 1-8 P.M.
 69-20 Groton St.
 Forest Hills, N. Y.
 (212) 896-4771

RALPH'S
 Limousine Service, Late Model Air Conditioned Cadillacs AD 4-1244 695-6647 — 24 Hour Ser. Mobile 684 174 W. 137 St.
 Proms, Weddings, Funerals, Depots, Airports, Theatres or Night on the Town
 Our Service Speaks for Itself

KLAUS WEDLER, THE PAINTER
 Painting inside & outside
 Painting & Decorating
 Paper hanging & plastering
 Free estimates given
 78-05 83rd Street, Glendale
 Call 366-1215

RITE-WAY
 Painting and Decorating
 Also Wallpapering
 Reasonable Rates
 Fully Insured
 All Work Guaranteed
 Call 212-931-1748

GARAGES & STORAGE TRUCK PARKING
 Secure Parking for 1 to 100 tks
 Watchman on Duty 7 Days
 24 Hours. Clarin UL 5-4800

GEORGE COLES
 356 Atlantic Ave. Bklyn.
 Home Owners, & Real Estate Co.
 We Clean Cellars, Backyards
 Haul Rubbish, Whitewash
 Painting
 Call 625-0274

H. W. FEMALE

Exp. Operators, on Dresses, min. of \$2. an Hour, Section or Piece work, Steady, C&J. Dresses, 1348 Southern Blvd. Near Jennings in the Bronx. Tele. 842-9794, Mr. Jose Albino

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Ltg. 8 oz. & 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Dulsburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

VASYLIŲ DUETAS

Šiais metais smuikininko Izidorius Vasyliūno ir pianisto Vytenio M. Vasyliūno sonatų recitalis bus paeiliui New Yorke ir Bostone.

New Yorke bus kovo 25, šeštadienį, 5:30, Manhattane, Carnegie Recital Hall, 154 West 57 St.

Bostone bus kovo 26, sekmadienį, 3 val. Jordan Hall salė, Gainsborough ir Huntington gatvių kampas.

Programoje: Mozarto, John Bovicchi ir Wolf-Ferrari veikalai.

Mozarto sonata, rašyta 1778 pavasarį Paryžiuje. Joje atspindi jaunatviškas Mozarto polėkis, jo pirmosios meilės laimės žavesys, neišpasakytas jo muzikos grožio žaismas.

John Bovicchi, bostoniškas amėnkiečių kompozitorius, smuikininko gundomas, parašė sonatą-fantaziją lietuvių liaudies melodijomis. Jis jų pasirinko devynias iš Kazio Viktoro Banaičio "100 liaudies dainų" rinkinio. Idomu, kaip jos pinasi jo moderniajame stiliuje.

Wolf-Ferrari (sonata) pasižymi dramatiniais polėkais, su choraline nuotaika antrojo daly. Ji pilna šiltų, gražių melodijų. New Yorke ir Bostono bei

Smuikininkas Izidorius Vasyliūnas, prie piano — jo sūnus dr. Vytenis Vasyliūnas. Nuotr. V. Maželio

aplinkių lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiama pasinaudoti proga pasiklausyti šio reto savų menininkų koncerto. Visų

jūsų gausus atsilankymas įgalins menininkus tolimiesiems nenuilstamam darbui lietuvių menui ir kultūrai.

Jaunimo parodoje laimėję premijas. Iš k. į d. Petras Sandanavičius, Rimas Ignaitis, Monika Vainiūtė, Linas Vytuvius, Regina Šapraitė. Nuotr. V. Maželio

A. A.

Povilui Aleksandravičiui

mirus, jo žmonai Marijai Aleksandravičienei, dukrai Danutei Bobelienei su šeima ir sūnui Vytui nuoširdžią užuojautą reiškia

Baniūtė ir Visvaldas MACIŲNAI

ALT S-gos Richmond Hill skyriaus narei ONAI BUDRAITENI, jos sūnui

Vytautui Budraičiui

staiga mirus, BUDRAIČIŲ ir SIRUSŲ šeimoms gilią užuojautą reiškia.

ALT S-GOS
RICHMOND HILL SKYRIUS

A. A.

Pranui Kauliniui

staiga mirus, jo žmonai BRONEI, sūnams, dukroms su šeimomis, seseriai JULIJAI ir JURGIUI ADOMONIAMS ir broliui LEONUI su šeima reiškia giliausią užuojautą

Kazė ir Jonas REMEZOS

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad Lietuvoje, Kybartuose užmigo amžinu miegu mano sesutė

Uršulė Kubilienė (Šlikaitė).

Palaidota š. m. kovo 19 d. Pajevonio kapinėse, šalia vyro Pijaus, kuris mirė prieš dvejus metus.

Viešpatie, suteik jai amžiną ramybę!

Brolis St. ŠLIKAS ir šeima

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Sovietų olimpiadoje Lietuvos rinktinė savo pogrupyje baigė penktą, priešaky Turkmenijos. Lietuvos čempionas A. Butorius turėjo supasuoti prieš didmeistrius Keresą, Bagirovą, Korčojų, tik su Polugajevskiu baigė lygiomis. Vladas Mikėnas sulošė lygiomis prieš didmeistrį Taimanovą. Lietuvos rinktinė pateko į trečiąją baigminę grupę. Čia įveikė Turkmeniją. 7 su puse — 4 su puse, o prieš Tadžikiją veda 6 su puse — 1 su puse (4).

— Vilniaus jaunieji (iki 19 metų) laimėjo Rygoje keturių miestų varžybas, surinkę 17 taškų. Po jų sekė Iovviečiai 15 su puse, rygiečiai 14 ir taliniečiai 13 su puse tš. Devintokas Sigitas Šačkus pelnė 2 su puse tš., o dešimtokas Rimvydas Survila 2 tš.

— Bostono tarptklubinėse varžybose kovo 17 So. Bostono, Lietuvių piliečių draugijos šachmatų komanda, sutrumpintai vadinama "Lithuanian", įveikė Harwich 3-2 ir toliau pasilieka ketvintoje vietoje tarp 10 stipriausių Bostono komandų: Harvardo Univ., M.I.T., Cambridge, Lithuanian ir kt.

— Š.A. Rytų apygardos Lietuvių šachmatų pirmenybės įvyks New Yorke, balandžio 8. Jos bus 4 ratų, 30/30 (30 eimų į 30 min.). Šios pirmenybės žada išjudinti be Bostono ir N. Yorko dar Washingtono, Philadelphijos, Baltimorės ir kt. vietovių šachmatininkus. Laikas būtų atkusti Worcesterio ir Harvardo vyrus.

— Toronto lietuviai šachmatininkai kas sekmadienį renkasi į Priskelimo salę pažaisti. Žada dalyvauti su savo komanda Amerikos lietuvių šachmatų pirmenybėse balandžio 22-23 Clevelande.

PARODA

(atkelta iš 9 psl.)

Iš Bostono buvo: Saulius Cibas — 16 m., Jorūnė Gimūtė — 16 m.

Iš Chicago: Danguolė Stončiūtė — 19 m., iš Rochesterio — Danutė Krokutė — 15 m., iš Marianopolio — Vytautas Navickas — 16 m., iš Worcesterio — Laima Pauliukonytė — 15 m., iš Detroito — Kęstutis Smalinskas — 15 m. Keramikos atsiuntė iš Springfield, Mass., Regina Šapraitė — 18 m.

Fotografai: iš Toronto — Almis Kuolas — 20 m., Vytautas Pranaitis — 19 m., iš New Jersey — Antanas Rygelis — 20 m., iš Worcesterio Linas Vaitkus — 17 m.

Premijos

Darbam įvertinti buvo sudaryta dailininkų juri komisija: pirmin. Jurgis Juodis, nariai Birutė Gedvilienė, Jonas Rūtenis.

Atidarymas buvo kovo 11, šeštadienį, 6 v.v. Jį pravedė Rasa Navickaitė, pakalbėdama apie patį įvykį ir pakviesdama į prezidiumą juri komisiją.

Juri komisijos vardu kalbėjo J. Juodis ir paskelbė, kokios skiriamos premijos.

Grafikos pirmoji premija paskirta Danguolei Stončiūtei iš Chicago, II-ji premija Petriui Sandanavičiui.

Tapybos — Monikai Vainiūtei. Keramikos — Reginei Šapraitėi iš Springfield, Mass., ir Monikai Vainiūtei.

Foto menas: I premija — Vytautui Pranaičiui, II premija Rimui Ignaičiui ir III-ji premija Linui Vytuviui.

Premijas laimėjusiems buvo įteikta rožė ir specialus raštas.

Paroda užėmė tris Židinio kambarius dešinėje ir apatinę salietę, kur buvo fotografija. Kava ir vaisės vyko Židinio bibliotekoje. Į atidarymą buvo atsilankę apie 70 žmonių. Šiaip žmonės domėjosi jaunųjų kūryba, pasidžiaugė ja ir palinkėjo kuo geriausios sėkmės. (p.j.)

Holiday Motel prie Disney Land — Orlando, 30 min. ant 27 kelio į pietus nuo Orlando po kaire. Savininkai Grabnickai kviečia visus pakeliautuos apsimototi. Telef. 813-676-7241.

DR. Č. MASAITIS BOSTONO KULTŪROS KLUBE

Bostono LB Kultūros klubo susirinkimas bus šį šeštadienį, kovo 25, 7:30 val. vak. Tarpautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave. Programoje — dr. Česlovo Masaitis paskaita — Poezijos ir filosofijos bruožai matematikoj.

Dr. Č. Masaitis yra aprašytas World Who's Who in Science, American Men of Science, Who's Who in America, Dictionary of International Biography ir kitose bibliografinės informacijos knygose.

Baigęs matematiką Vytauto Didžiojo universitete Kaune, ten pat buvo astronomijos laborantui ir asistentui. Amerikoje dėstė matematiką ir fiziką Nazaretho kolegijoje (Kentucky), Kentucky, Tennessee ir Delaware universitetuose.

1956 gavo filosofijos daktaro laipsnį iš Tennessee universiteto, parašęs disertaciją — Dendrito komponentas trijų dimensijų erdvėje. Gavęs doktoratą, pradėjo dirbti kaip matematikas Armijos balistikos tyrimų laboratorijoje Aberdeene, Maryland, kur tapo apskaičiavimo (computing) laboratorijos viršininku. Nuo 1964 taip pat yra konsultantas Maryland universiteto krūtinės ląšos chirurgijos departamente.

Anglų kalba yra išleisti 35 dr. Č. Masaitis mokslo darbai. Pagrindiniai iš jų yra orbitų mechanikos ir kuro uždegimo kontrolės srityje. Tarp šių darbų yra šaudymo lentelės Redstone, Jupiter ir Pershing raketom.

Dr. Česlovas Masaitis

Vokietijoje dr. Č. Masaitis buvo Regensburgio ir Scheinfeldo lietuvių bendruomenės komiteto pirmininku. Jis suorganizavo pirmas tris lietuvių vyrų darbo kuopas. Taip pat buvo Balso atstovu švietimo reikalams, Vliko vykdomosios tarybos nariu ir Miunchene įsteigtos Balso įstaigos direktoriaus pavaduotoju.

Dr. Č. Masaitis yra Lietuvių Enciklopedijos astronomijos skyriaus redaktorius. Taip pat rašo pagrindinę lietuvių spaudoj.

Bostono LB Kultūros klubas kviečia Bostono ir aplinkinių lietuvių praleisti šį šeštadienį (kovo 25) su dr. Č. Masaičiu, atvykstančiu iš Maryland valstijos.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINĮ — DOVANĄ Į LIETUVĄ

ir įvairius USSR kraštus naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

Package Express & Travel Agency, Inc.

(Licensed by Vnešposlytorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Tel. (212) 581-6590

(212) 581-1729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA. Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Package Express & Travel Agency, Inc.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

ALLENTOWN, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
BALTIMORE 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
BUFFALO 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO, 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
DETROIT 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
HAMTRAMCK, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
HARTFORD 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
NEW YORK 3, N. Y. — 78 Second Avenue	475-7430
NEW YORK 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
PHILADELPHIA 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
SO. BOSTON, MASS. 02127 — 19 Gates Street	269-6495
SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Priešvėlykinės rekolekcijos religiniai pokalbiai pradami kovo 24, penktadienį, 7:30 v.v. Religine tema kalbės kun. Vytautas Piktuma. Kovo 25, šeštadienį, 7:30 v.v. kalbės kun. J. Čekavičius tema — Atgailos sakramentas Vatikano II-jo susirinkimo šviesoj. Abi konferencijos bus Kultūros Židinyje. Kovo 26, sekmadienį, mišios ir komunija 11 val. Angelų Karalienės parapijos bažnyčioj. Mišias aukos ir pamokslą pasakys kun. V. Piktuma. Išpažinties klausoma šeštadienį Kultūros Židinyje nuo 6 v.v., sekmadienį — bažnyčioj. Rengia ateitinių dviasios vadai ir kviečia visus pasinaudoti šia proga — dalyvauti priešvėlykinėse rekolekcijose.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos 50-ties metų sukaktis bus paminėta balandžio 30 d., 4 val. popiet, Apreiškimo parapijos salėj, Brooklyne. Kun. St. Yla savo paskaitoj nušvies akademijos nueitą kelią ir nuveiktus darbus. Anksčiau skelbtos dr. J. Ereto kalbos nebus, nes jis sveikatos sumetimais negali atvykti. Minėjimo metu bus akademijos leidinių parodėlė, kurios metu tuos leidinius bus galima užsisakyti. Gale bus muzikinė dalis. Julija Rajauskaitė-Petrauskienė paskambins pijaninu.

L. K. M. Sajungos 29 kuopos susirinkimas įvyks kovo 26, sekmadienį, tuoj po sumos 12 val. Apreiškimo parap. salėj. Visas nars prašom dalyvauti.

Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė, kuri šiuo metu gyvena Santa Barbara, Calif., balandžio pradžioj atvyks į New Yorką.

Algirdas Kačanauskas, Apreiškimo parapijos choro dirigentas. Nuotr. V. Maželio

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židinyje827-9865

Leono Barausko ir Jono Kelečiaus dramos spektakliui balandžio 16 bilietai parduodami tik iš anksto. Prašom vietas užsisakyti pas skautam remti komiteto narius: Danutę Šilbajorienę VI 6-7636, Aldoną Klivickienę 846-7010, Reginą Ridikienę 849-1379.

Lietuvos vyčių 41 kuopa rengia pabaltiečių trėmimo į Sibirą minėjimą. Minėjimas bus birželio 25 d., 5 v. popiet Apreiškimo parapijos salėj Brooklyne. Programą atlieka Apreiškimo parapijos choras, diriguojamas Algirdo Kačanausko.

LB NJ apygardos valdyba, turėdama galvoje visuomenės išsilgimą vaidybinio meno, pasikvietė Kanados Hamiltono vaidintojų grupę Aukurą, kuris balandžio 30, sekmadienį, Elizabeth suvaidins Balio Sruogos komediją "Dobilėlis Penkialapis". Veikalą režisuoja aktorė ir režisierė Elena Kudabienė-Dauguvietytė.

L.K.M. Sajungos 29 kuopa, kaip ir kiekvienais metais, rengia tradicinį Velykų stalą balandžio 9. Atvelykio sekmadienį, 1 val. popiet Apreiškimo parapijos salėj, Brooklyne. Visas gautas pelnas sąjungiečių skiriamas Apreiškimo parapijos reikalam. Visi parapiečiai ir svečiai nuoširdžiai kviečiami šiose velykinėse vaišėse dalyvauti.

Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai, garsi Theodore Dubois oratorija, bus atlikta kovo 26, Velykų sekmadienį, 5 v. popiet Apreiškimo parapijos bažnyčioj. Gieda Apreiškimo parapijos choras ir solistai: Louise Senken, Liudas Stukas ir Fred Lučka. Diriguoja Algirdas Kačanauskas, vargonais palydi Albinas Prižgintas. Visuomenė kviečiama dalyvauti šiame retame bažnytinės muzikos koncerte.

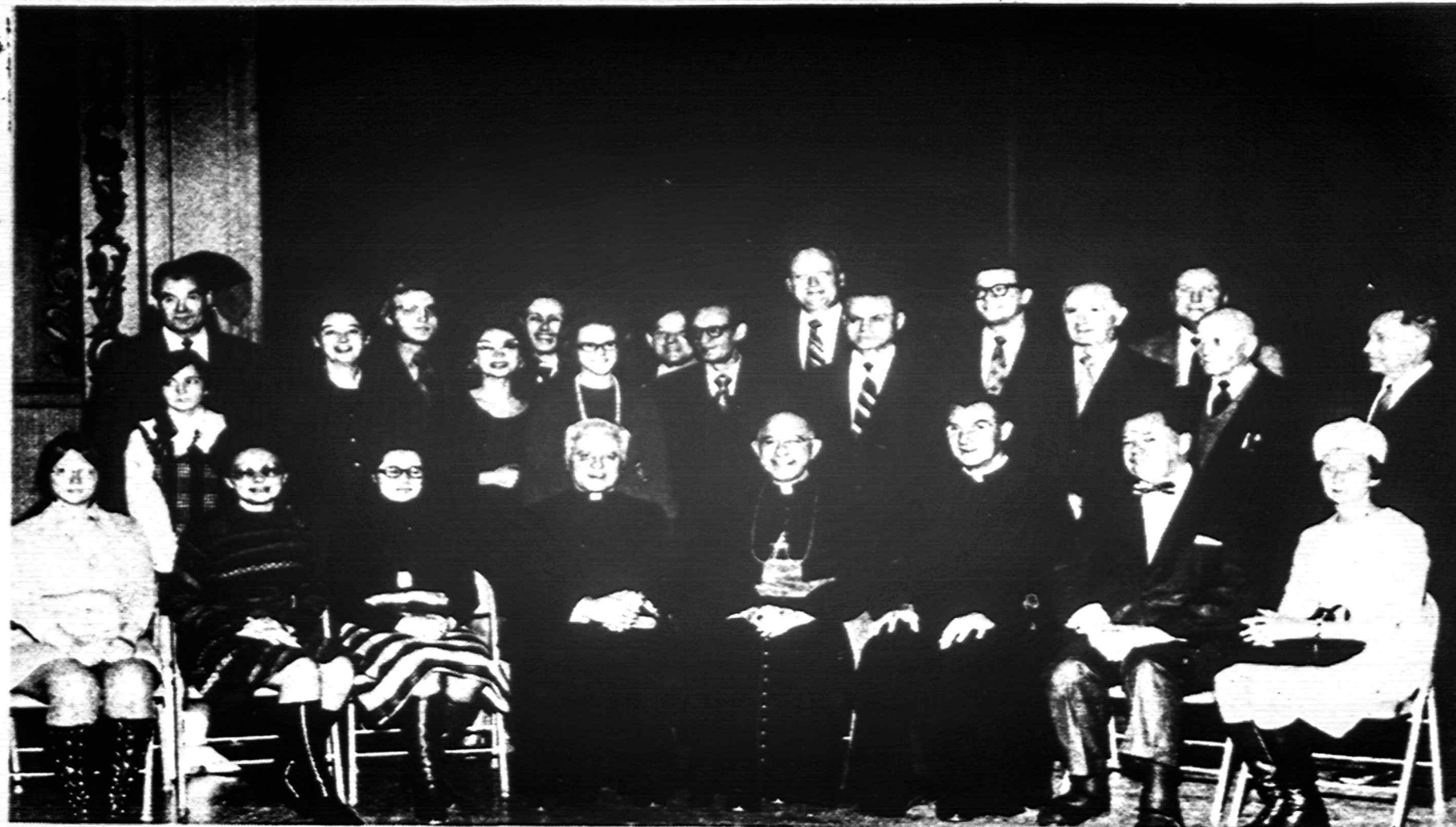
Liudas Stukas, tenoras

Louise Senken, sopranas

Fred Lučka, bosas

Apreiškimo parapijos choras su vyskupu Fr. Mugavero, dešinėje — klebonas kun. P. Raugas ir choro vadovas muzikas Algirdas Kačanauskas, kairėje — kun. A. Račauskas. Choras Velykų sekmadienį, kovo 26, rengia didelį religinį koncertą — atliks Dubois "Septyni paskutinius Kristaus žodžius".

MIRĖ SESUO NIKODEMA

Sesuo Nikodema, dominikonė, sulaukusi 83 metų, mirė kovo 16 Amityville, L. I. seselių prieglaudoj. Palaidota kovo 20 seselių kapinėse.

Jos mergutinė pavardė buvo Angelė Ambromaitytė. Gimusi 1889 Lietuvoj. Į Ameriką atvyko 1908. Į dominikonų vienuolyną įstojo 1915. Greit ji buvo paskirta į Apreiškimo parapijos mokyklą. Čia ji ir mokytoja buvo per 50 metų ir mokė beveik visus Brooklynio lietuvių vaikus.

Velionė buvo susipratusi lietuvių, skaitė daug lietuviškų laikraščių, knygų.

Lietuvos Atsiminimų radijo direktoriaus prof. dr. Jokūbo Stuko rūpesčiu išleistas dvi naujos lietuviškos ilgo grojimo plokštės. Pirmoji plokštelė išleista Lietuvos Vyčių iniciatyva. Tai istorinės Lietuvos kankinių koplyčios Romoje šventinimo iškilmės, su Popiežiaus Pauliaus VI toje mišiomis ir kalba lietuviui, vysk. P. Marcinkaus, lietuvių bičiulio kard. A. Samore kalbų ištraukomis, minist. St. Lozoraičio sveikinimu. Antroji plokštelė skirta jaunimui. Ji pavadinta "Jūreivių keliai." Tai lietuviška "big bito" ir "rock" muzika, įgauta Mindaugo Tamošiūno "Oktavos" orkestro ir "Gintarelių" gitaristų grupės. Abiem plokštelėm viršelius nupiešė dail. Paulius Jurkus. Lietuvos Vyčiai pelną iš Lietuvos kankinių koplyčios iškilmų plokštelių platinto skiria Katalikų Religinei Šalpai. Abi plokštės galima naudoti stereo arba mono. Kaina po 5 dol. Gaunamos ir Darbininko administracijoje.

TEATRALU PASITARIMAS

LB New Yorko apygardos iniciatyva kovo 23, ketvirtadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje kviečiamas visų šio apylinkės gyvenančių teatralų, vaidybos meno mėgėjų pasitarimas.

— Ieškomas Kazimieras Rašytinis, sūnus Juozo, gimęs 1919 m. Jis pats ar apie jį žiną prašomi pranešti adresu: V. Rasiulis, 162 Exbury Rd., Downsview, Ont. Canada.

Sussex, N. J., gražiausioj apylinkėj, prie pat ežero ir ant 1 1/4 acres žemės, parduodamas 8 kambarių vienos šeimos namas. Turi uždarytą verandą, "sun deck", 2 garažus, dirbtuvės kambarį, židinį, kilmus ir dar daug priedų. Kaina: 45,000 dol. Tel. 201 875-5410.

Vyresnio amžiaus moteris ieško vieno kambario arba dviejų kambarių arba mažo butelio 2—3 kambarių Woodhaveno apylinkėje. Skambinti telefonu 847-5522.

Ozone Park, N. Y., labai geroj apylinkėj, parduodamas dviejų šeimų mūrinis namas. Informacijai skambinti tel. 849-1209.

KVIEČIAMAS MUZIKŲ PASITARIMAS

Balandžio 6, ketvirtadienį, 7:30 v. v. Kultūros Židinyje, Brooklyne, kviečiamas šios apylinkės visų muzikų pasitarimas. Kviečiami ne tik vargonininkai, bet ir visi, kurie muziką kultivuoja — solistai, pianistai, muzikos mokytojai, įvairūs instrumentalistai.

Pasitarimą kviečia LB New Yorko apygardos valdyba. Bus kalbama, kaip pagyventi šios apylinkės muzikinę kultūrinę veiklą, kaip suorganizuoti jaunimo chorą, kokių būdu padėti Muzikos žinioms, ar galima pagalba jauniems menininkams ir t.t.

Arbit Blatas, dailininkas ir skulptorius, šiuo metu yra atvykęs į New Yorką. Su juo buvo padarytas pasikalbėjimas per Amerikos Balsą lietuviškai ir rusiškai. Dailininkas yra gimęs Kaune, ten baigęs gimnaziją, meno mokslus studijavęs užsieny. Daugiausia gyvena Paryžiuje, bet turi studiją ir New Yorke. Paskutiniu laiku jis važinėja su soliste Regina Resnik ir piešia operai dekoracijas. Buvo Venecijoje, Hamburge, Portugalijoje, dabar atvyko į New Yorką, kur solistė dainuoja Metropolitan operoj. Dail. Blato darbų paroda Londone rengiama liepos mėnesį.

Laisvės Žiburio pastangomis New Yorko valstijos assemblyman Fredrick Schmidt įvedė seimelyje rezoliuciją, raginančią prez. Nixoną iškelti Kudirkos išlaisvinimo klausimą prezidentui lankantis Maskvoj. Visuomenė kviečiama parašyti trumpą laišką šios rezoliucijos priėmimui. Laiškėlis galėtų būti tokio turinio: "We urge passage of the Kudirka resolution submitted by assemblyman Fredrick Schmidt." Laiškus siųsti: Speaker of the Assembly, Perry Duryea, State Capitol, Albany, N. Y., ir President of the Senate, Earl Bridges, State Capitol, Albany, N. Y.

Daiva Kezienė kovo 15 dalyvavo Queenso katalikų veteranų posto vadų suvažiavime, kur pristatė Laisvės Žiburio radijo planą Simui Kudirkai išlaisvinti. Suvažiavimas D. Kezienę priėmė labai nuoširdžiai ir žadėjo stiprią paramą šiam planui vykdyti. Queenso kat. veteranų skyriui priklauso 3,000 narių.

N. Y. assemblyman Fredrick Schmidt Laisvės Žiburio radijo studijoj pokalby su Daiva Keziene kovo 19.

didžiajame BAŽNYTINĖS MUZIKOS KONCERTE,

kuriame

Apreiškimo parapijos žymus choras,

vadovaujant muz. Algirdui Kačanauskui,
išpildys žavėtiną muzikos kūrinį

T. DUBOIS:

"SEPTYNI PASKUTINIEJI KRISTAUS ŽODŽIAI"

Verbų sekmadienį, kovo 26 d., 5 val. p. p.
gražioje APREIŠKIMO parapijos bažnyčioje
259 North 5th Street, Brooklyn, N. Y. 11211

Laukiame visų iš toli ir arti!

AIDAS HAMILTONO MERGAIČIŲ CHORAS,

atvyks į New Yorką ir balandžio 15, šeštadienį, koncertuoja Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje, 114 St., Richmond Hill, N. Y. (įėjimas iš 113 St.).

Chorui vadovauja solistas VACLOVAS VERIKAITIS, kuris koncerte dainuoja solo.

Bilietų galima gauti Woodhavene pas: J. Andriųš, M. Šalinskienę, V. Gerulaitį, V. Padvarietį, pas Maironio mokyklos tėve komitetą, pas platintojus.

Pelnas skiriamas
MAIRONIO LITUANISTINEI MOKYKLAI.
Pradžia 7 v. v.

Įeinant aukojama 5, 4, 3,
moksleiviams — 1 dol.

Koncertą rengia
ir visus maloniai kviečia atsilankyti
JAV LB New Yorko apygarda